

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav Dálného východu

Bakalářská práce

Lucie Flieglová

**Současné vietnamské školství: diskuze o doučování ve vybraných
vietnamských internetových médiích**

Contemporary Vietnamese Education System: Discussions of Private
Supplementary Tutoring in Selected Vietnamese Online Periodicals

Praha 2018

Vedoucí práce: Mgr. Barbora Jirková

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí své bakalářské práce Mgr. Barboře Jirkové za trpělivost, cenné připomínky a celkovou pomoc při tvorbě této práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 20. 4. 2018

.....

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá diskuzemi o doučování ve vybraných vietnamských internetových médiích v průběhu školního roku 2015/2016. Cílem je zjistit, jakým způsobem tato média píšou o problematice doučování, případně zda je možné mezi nimi vysledovat názorové rozdíly a identifikovat určité linie a způsoby argumentace. První kapitola práce je věnována popisu systému současného vietnamského školství. Druhá kapitola je zaměřena již přímo na problematiku doučování (vietnamsky *học thêm*). Ve třetí kapitole je nastíněna mediální situace ve Vietnamu. Závěrečnou, čtvrtou, kapitolou práce je kvalitativní obsahová analýza článků o doučování ve zkoumaných médiích.

Klíčová slova: Vietnam, školství, vzdělávání, doučování, média

Annotation

The following thesis deals with discussions of private supplementary tutoring in selected Vietnamese online media in the school year 2015/2016. The aim of this thesis is to discover the attitude of selected media toward private supplementary tutoring and identify ideological differences and specifics in their argumentation. Chapter 1 describes contemporary education system in Vietnam. Chapter 2 focuses on one of the most widely discussed problem of current education system, private supplementary tutoring (*học thêm* in Vietnamese). Chapter 3 gives a short overview of media situation in Vietnam. Chapter 4, closing chapter of this thesis, contains qualitative content analysis of selected articles in the analysed media.

Keywords: Vietnam, education, private supplementary tutoring, media

OBSAH

Úvod.....	6
1. Vietnamské školství.....	7
1.1 Historický vývoj.....	7
1.1.1 Prekoloniální Vietnam	7
1.1.2 Koloniální období	8
1.1.3 Období rozděleného Vietnamu	10
1.1.4 Severovietnamské školství.....	11
1.1.5 Poválečné období.....	12
1.2 Současná struktura vietnamského školství.....	14
1.3 Současná školní výuka	18
1.4 Problémy školství.....	20
1.4.1 Participace rodin na financování vzdělání	21
1.4.2 Vzdělávání učitelů	21
1.4.3 Intenzita učení.....	22
2. Problematika doučování	24
2.1 Definice doučování	24
2.2 Důvody vedoucí k doučování.....	25
2.3 Rozsah doučování	25
2.4 Organizace doučování	27
2.5 Postoj státní správy	28
3. Vietnamská média.....	30
3.1 Historie.....	30
3.2 Současnost.....	30
3.3 Nejčtenější média	32
4. Analýza	34
4.1 Vybraná média	34
4.2 Metoda výzkumu.....	35
4.3 Výzkum	36
4.4 Shrnutí výsledků analýzy	40
Závěr	42
Literatura.....	45
Přílohy.....	52

ÚVOD

V této bakalářské práci se budu zabývat problematikou doučování, a to s cílem zjistit, jakým způsobem vybraná online média píše o této problematice, případně zda je možné mezi nimi vysledovat názorové rozdíly a identifikovat určité linie a způsoby argumentace.

Poprvé jsem se o problému doučování dozvěděla při svém pobytu ve Vietnamu a začala jsem se o něj více zajímat. Vybrala jsem si toto téma, protože pro mě bylo překvapující, že vnímání tématu doučování je ve Vietnamu zcela odlišné než v Česku, a také kvůli aktuálnosti tohoto problému. Doučování v Česku se týká jednotlivců, zatímco ve Vietnamu téměř všech žáků. Původně prospěšný koncept doučování ve Vietnamu vyústil do šedé zóny téměř paralelního systému výuky, jehož se účastní jak samotní učitelé či školy, tak vzdělávací/doučovací centra, jejichž existenci umožnil právě nekvalitní systém státního vzdělávání.

Pro analýzu jsem zvolila školní rok 2015/2016, a to z důvodu trvání školního roku, protože většina reforem a změn se tvoří na toto období, zároveň je to velmi aktuální a nový vzorek. Analyzovaná média jsem pak vybírala podle jejich vlivu a dosahu ve Vietnamu a také dostupnosti z České republiky. Zvolila jsem tři významná internetová média, konkrétně *Zing.vn*, *Nhân Dân* a *Giáo Dục*.

Práci jsem rozdělila na dvě části. První část je popisná a skládá se ze tří kapitol zabývajících se postupně systémem vzdělávání ve Vietnamu v historickém kontextu a současnosti, doučováním a mediální situací. Druhou částí je obsahová analýza vybraných vietnamských online médií.

Pro práci jsem použila rozsáhlou bibliografii. Primární zdroje, prameny, jsem studovala ve vietnamském originálu. Sekundární literatura byla k dispozici převážně v angličtině, v češtině k tomuto tématu existuje jen minimum informací a zdrojů. V prvních třech kapitolách jsem využila jako prameny data Vietnamského statistického úřadu (*Tổng Cục Thống kê*) a zákony Vietnamské socialistické republiky. V kapitole obsahující obecný popis vietnamského vzdělávacího systému jsem těžila převážně ze studií mezinárodních organizací UNESCO a Světové banky (World Bank). Pro kapitolu zabývající se již přímo doučováním bylo nejstěžejnější dílo *Private Tutoring in Vietnam* od Hai Anh H. Danga z roku 2013. Dang zkoumá důvody vedoucí k doučování a souvislosti mezi nimi v letech 1998–2006. V samotné analýze jsem pracovala přímo s články z analyzovaných médií.

U vietnamských termínů uvádím originál v závorce. Pro termíny, pro které neexistuje zavedený český překlad, používám své vlastní pracovní překlady.

1. VIETNAMSKÉ ŠKOLSTVÍ

V této kapitole se budu nejprve zabývat vietnamským školstvím v historickém kontextu. Dále pak popíši současný stav vietnamského školství, a to jak strukturu školského systému, tak podobu výuky a současné problémy.

1.1 HISTORICKÝ VÝVOJ

1.1.1 Prekoloniální Vietnam

Vietnamské školství se v průběhu historie vyvíjelo podle školského systému mocností, které v zemi měly v daném období nadvládu. Nejvíce Vietnam ovlivnila tisíciletá nadvláda Číny a její systém úřednických zkoušek. Ty sloužily k výběru vhodných kandidátů do státní správy a fungovaly zde téměř tisíc let, od roku 1075 do roku 1919.¹

Tento systém vzdělávání byl oproti tomu evropskému otevřenější, studovat mohl ten, kdo měl peníze nebo díky svému talentu získal sponzora pro svá studia. Studium téměř nebylo limitováno původem, kromě herců a obuvníků mohl studovat kdokoliv. V daných obdobích byli úspěšní absolventi podporováni státem, a to osvobozením od daní, vojenské služby či veřejných prací.² Klasické vzdělání se však zpravidla nedostávalo ženám. Dívky, pokud vůbec, se mohly vzdělávat jen v několika málo směrech, kterými byly ženské mravy, způsob mluvy, vaření a šití atd., nikoliv v klasických knihách.³

Úřednické zkoušky se odvíjely od konfucianismu, čínského filosofického směru založeného na myšlenkách Konfucia⁴, který tvoří systém myšlenek a názorů, zahrnující učení o státě, morálce a o mezilidských vztazích. Do Vietnamu se tento filosofický směr dostával od 1. století n. l. spolu s příchodem Číňanů.⁵ Konfucius byl zastáncem vzdělávání a také tvrdil, že studiem člověk poznává své okolí a následně lépe jedná a ctnostněji žije. Důležité pro něj také bylo

---

¹ World Bank: *Education in Vietnam: Development history, challenges and solutions* [online]. 2010. [cit. 26.3.2017]. str. 2. Dostupné z:

http://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/278200-1121703274255/1439264-1153425508901/Education_Vietnam_Development.pdf

² DANG, Hai-Anh H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates* [online]. World Bank Policy Research working paper no. 6618, 2013. [cit. 9.1.2017]. str. 4. Dostupné z:

<http://documents.worldbank.org/curated/en/241061468328828236/pdf/WPS6618.pdf>

³ LONDON, Jonathan D.: *Education in Vietnam*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2011. str. 5.

⁴ 551–479 př.n.l.

⁵ Zkouškový systém na Dálném východě: soubor studií pracovní skupiny "Náboženské směry v Asii". Praha, 2002, str. 91.

hierarchické uspořádání společnosti. Ve Vietnamu se používaly dva jazyky, klasická čínština (*chữ hán*) ve státní správě a literatuře a vietnamština zapisovaná jižními znaky (*chữ nôm*), většinou v literatuře.⁶ Mnoho obyvatel však zůstávalo negramotných.

K dosažení nejvyššího vzdělání, a tudíž i vysokého postu ve státní správě, musel student projít zkouškami na několika úrovních, které stanovoval panovník. Budoucí absolventi zkoušek se obvykle vzdělávali již od dětství. Tradičně studovali od 6 do 10 let tzv. Malé učení (*tiểu học*) podle Knihy o synovské oddanosti, díky které se naučili čínské znaky. Od 10 let studovali tzv. Velké učení (*đại học*) a to podle Pěti klasických knih (*Ngũ Kinh*) a Čtyř knih (*Tứ Thư*). S nabitými znalostmi se pak přihlásili k úřednickým zkouškám. Zkouškový systém se měnil dle období, tudíž se lišil i obsah zkoušek, druhy zkoušek (např. provinční, v hlavním městě) i pravidelnost konání zkoušek.

Velmi dlouhé období působení konfucianismu zapříčinilo jeho vliv i v současnosti, dodnes se ve vietnamské společnosti setkáváme s projevy konfuciánských tradic a zvyklostí, a to nejen ve vzdělávání, ale i ve výchově.⁷ Zkouškový systém byl cestou k nejlepší možné kariéře a vzdělání mělo obrovskou prestiž, která mu zůstala až dodnes. Jako pozůstatek konfucianismu se v současném Vietnamu vyskytuje také důraz na hierarchii a uznávání autorit. Ve vzdělávacím systému se stále setkáváme s memorováním, nepoužíváním vlastního myšlení a malou iniciativou studentů.

1.1.2 Koloniální období

Počátkem konce tradičního systému vzdělávání bylo začlenění Vietnamu do francouzského koloniálního impéria. Po předchozích bojích Francouzi roku 1861 definitivně obsadili Saigon a postupně obsazovali vietnamské území, až v roce 1887 byla francouzským prezidentem založena Indočínská unie, která zahrnovala Vietnam a Kambodžu. V roce 1893 byl k těmto dvěma zemím připojen Laos, čímž vznikla Francouzská Indočína⁸, část francouzské koloniální říše.⁹

Pár desítek let fungoval tradiční a koloniální systém paralelně. Koloniální vzdělávání v době francouzské správy fungovalo za účelem přípravy nevelkého množství pracovníků sloužících

---

⁶ LONDON, J.D.: *Education in Vietnam*, str. 6.

⁷ ČERNÍK, Jan, Jiří KOCOUREK a Eva PECHOVÁ: *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany: H & H, 2006. Str. 131.

⁸ Indočína obsahovala čtyři protektoráty, Kambodžu, Laos, Annam a Tonkin, a kolonii Kočičínu (Vietnam byl rozdělen do tří částí, a to právě Annam, Tonkin a Kočičína).

⁹ HLAVATÁ, Lucie, IČO Ján a STRAŠÁKOVÁ, Mária: *Dějiny Vietnamu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. Str. 122.

koloniálnímu aparátu, 95 % lidí bylo negramotných.¹⁰ Do francouzských koloniálních škol se většinou dostali hlavně lidé z bohatých rodin nebo lidé „*spolupracující s tehdejší administrativní správou země*“.¹¹ Francouzi uplatňováním svého přístupu ke správě země, který byl zcela odlišný od vietnamské politiky, destabilizovali Vietnam. Změnili totiž fungování vlády, úřadů, škol atd., čímž rozložili společnost, která sice do určité míry přejímala francouzské zákony a kulturní zvyky, ale ty byly pro ni příliš odlišné.

Francouzská koloniální správa země vytvořila moderní systém školství podobný tomu ve Francii, začaly být vyučovány přírodovědné, ale i umělecké předměty. Cílem výuky bylo vychovávat tlumočníky a úředníky, kteří by sloužili koloniálnímu systému. Za tím účelem v roce 1861¹² začaly vznikat tzv. annamské školy¹³. Tyto školy poskytovaly základní vzdělání.¹⁴ Během osmi let se jejich počet v Kočínčině zvýšil z desítek na stovku a i v později Francouzi dobytém Tonkinu jejich počet narostl na několik desítek. Více jak polovina těchto škol byla určených pro dospělé, několik z celkového počtu škol bylo speciálně pro dívky.¹⁵

V roce 1907 se několika vietnamským vlastencům v čele s Phan Châu Trinhem¹⁶ podařilo založit tzv. Tonkinskou akademii (*Đông Kinh Nghĩa Thục*), která poskytovala bezplatné vzdělání všem a která je považována za první vietnamskou univerzitu.¹⁷ V roce 1908 se ale z důvodu různých demonstrací po celé Indočíně a nedostatku financí způsobeném vysokými daněmi a monopolem Francouzů na sůl, opium a tabák, na 10 let zavřely vysoké školy, mezi něž patřila např. Hanojská univerzita nebo zmíněná Tonkinská akademie.¹⁸

V roce 1917 systematizoval generální guvernér Albert Sarraut koloniální školství, vešel tak v platnost nový školský systém, který vzdělával Vietnamce ve speciálních školách, v některých odděleně od francouzských studentů. O rok později nechal otevřít některé vysoké školy a univerzity, o další rok později byly definitivně zrušeny úřednické zkoušky, a tak jediná možnost studia byla na školách západního typu.¹⁹

V této době studovalo méně než 10 % obyvatelstva a školy upozorňovaly na rozdíly společenských vrstev, protože studovat mohla jen vyšší třída, pro zbytek obyvatelstva bylo

---

¹⁰ World Bank: Education in Vietnam, str. 2.

¹¹ ČERNÍK, J. – KOCOUREK, J. – PECHOVÁ, E.: *S vietnamskými dětmi na českých školách*, str. 132.

¹² LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 9.

¹³ Vietnamci byli v tomto období označováni jako Annamité, proto název „annamské školy“.

¹⁴ Podrobněji ke školskému systému v kapitole 3.2 Současná struktura vietnamského školství.

¹⁵ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 9.

¹⁶ 1867–1940. Důležitá osobnost bojující za vietnamskou nezávislost, reformátor, nacionalista.

¹⁷ HLAVATÁ, L. – IČO, J. – STRAŠÁKOVÁ, M.: *Dějiny Vietnamu*, str. 131.

¹⁸ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 10.

¹⁹ HLAVATÁ, L. – IČO, J. – STRAŠÁKOVÁ, M.: *Dějiny Vietnamu*, str. 139.

vzdělání nedosažitelné.²⁰ Některým vietnamským studentům se podařilo vystudovat víc než jen nižší stupeň střední školy a zároveň se vymanit jak z konfuciánského, tak koloniálního myšlení, a snažili se budovat svou zemi. Mezi takové studenty patřil Ho Či Min²¹, který založil mimo jiné i Ligu za nezávislost Vietnamu, zkráceně *Việt Minh*, jež byla 19. května 1941 na sjezdu Indočínské komunistické strany uznána frontou sdružující protifrancouzské odbojové skupiny bojující za nezávislý Vietnam. Od roku 1940 se levicové hnutí Việt Minh snažilo Vietnamce vzdělávat nejen ve své ideologii, ale celkově zvýšit gramotnost obyvatel, díky čemuž získávalo podporu lidu v boji proti Francouzům. Do roku 1950 bylo díky Việt Minh 10 milionů lidí, kteří předtím neměli žádné vzdělání, gramotných.²²

1.1.3 Období rozděleného Vietnamu

Od vzniku Vietnamské demokratické republiky v roce 1945 až do současnosti byly uskutečněny tři hlavní vzdělávací reformy. Všechny reformy závisely na daném politickém režimu, který v zemi v té době fungoval. První reforma byla realizována v roce 1950, druhá v roce 1956 a třetí v roce 1979.²³ Od té doby se uskutečnilo mnoho dílčích změn, které už však nejsou označovány jako reformy.

Už od roku 1945, kdy vyhlásil Ho Či Min nezávislost Vietnamské demokratické republiky (dále jen VDR), se vláda zaměřila v programu budoucího vzdělávání na tři hlavní body, mezi které patřila i negramotnost. Byly vydány výnosy, které tento problém řešily, např. poskytováním kurzů, ve kterých se vyučovalo číst, psát a počítat ve vietnamštině, a to zdarma a povinně pro všechny.²⁴

Od roku 1955 byl Vietnam rozdělen na dva odlišné státy, výše zmíněnou VDR na severu a Vietnamskou republiku na jihu (dále jen VR). Každá země se vyvíjela odlišně a stejně tak i jejich vzdělávání.

V severním Vietnamu po roce 1945 bylo školství vzhledem k politickému spříznění ovlivněno SSSR. Việt Minh ustanovil nový školský systém, dle kterého měl na bezplatné vzdělání právo jakýkoliv vietnamský občan. Zvýšilo se procento přijímaných žáků a zmenšil se počet negramotných.²⁵ Školní osnovy byly upraveny na základě válečného období a učitelé podle

---

²⁰ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 11.

²¹ Vlastním jménem Nguyễn Sinh Cung, bojoval za osvobození Vietnamu, v roce 1945 založil Vietnamskou demokratickou republiku a stal se jejím prezidentem a po určité době i premiérem.

²² LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 13.

²³ ZHAO, Yong, et al.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*. New York: Routledge, 2011. Str. 32.

²⁴ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 3.

²⁵ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 13.

nich formovali člověka, který měl budovat nový socialistický stát. Časem začal systém trpět nedostatkem finančních zdrojů, válkou a dalšími problémy.²⁶

Jih kopíroval francouzský školský systém a přijímal mnoho reforem školského systému. Díky tomu se počet žáků s dokončeným základním vzděláním zdvojnásobil a dále se zvyšoval i počet žáků na vyšších úrovních škol.²⁷

1.1.4 Severovietnamské školství

V roce 1946 se severní Vietnam snažil ustálit vzdělávací politiku a stanovil strukturu nového vzdělávacího systému do tří úrovní (primární – ZŠ, sekundární – SŠ a terciální stupeň – VŠ). V roce 1950 byla uskutečněna první reforma vzdělávání. Byla uzákoněna povinná školní docházka, díky které děti musí studovat základní školu (celkem devět tříd) zdarma. Původních 13 známek bylo změněno na 9 a byly vyřazeny některé méně důležité předměty.²⁸

Školy fungovaly i během tzv. Indočínské války²⁹, ale měly upravený studijní plán. Některé předměty jako domácí práce, cizí jazyky a jiné, byly nahrazeny předměty jako současné dění, politika a další, existoval i předmět k národnímu uvědomění. Celá výuka probíhala ve vietnamštině. V jižní části země, která byla obsazena Francouzi, byly školy stále zřizované francouzskou správou.³⁰

Po skončení této války v roce 1954 vytvořila VDR druhou školskou reformu (1956), která měla za cíl v nově získaných oblastech vychovávat mladé lidi k obrazu „dobrého občana“, a to stále napodobováním vzdělávacího systému SSSR.³¹ Učební plány i některé učebnice byly vytvořeny podle vzoru Sovětského svazu.³²

V 60. letech se začal navyšovat počet škol a také se začala rozšiřovat jejich specializace.³³ Během války proti USA bylo mnoho škol zničeno bombovými útoky, žáci se často museli přemisťovat do improvizovaných tříd, aby byli chráněni před útoky. Vzdělávání se opět velmi lišilo v komunistickém severu a v kapitalistickém jihu, který navazoval na koloniální systém.

---

²⁶ Ibid, str. 14.

²⁷ Ibid, str. 15.

²⁸ ZHAO, Y.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*, str. 32.

²⁹ 1945–1954.

³⁰ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 4.

³¹ ZHAO, Y.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*, str. 32.

³² Ibid.

³³ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 6.

1.1.5 Poválečné období

Po sjednocení Vietnamu v roce 1976 se nová vietnamská vláda zaměřila na odstranění jihovietnamského vzdělávacího systému a na vymýcení negramotnosti u obyvatel ve věku od 12 do 50 let. Bylo vytištěno 20 milionů nových učebnic, které měly nahradit ty staré, používané ve VR. Také začalo znárodnění soukromých škol, které většinou spravovaly náboženské organizace.³⁴ V roce 1978 bylo přes 94 % obyvatel jižních provincií gramotných.³⁵

V roce 1979 byla schválena třetí školská reforma, která, mimo jiné, sjednotila školní systém, který byl na severu a na jihu země stále nejednotný. Nově zavedený systém zahrnoval 12 let všeobecného vzdělání (pět let základní školy, čtyři roky nižšího a tři roky vyššího stupně střední školy) a také učební materiály, které byly vyměněny za nové.³⁶ Některé návrhy reformy byly ovšem neproveditelné, např. sociální dotace všem studentům poskytovaná státem (na takto plošnou podporu totiž nebyly vyhrazeny dostatečné finanční prostředky)³⁷ nebo plánované rozšíření škol, které však z důvodu ekonomické krize, hospodářského poklesu a nedávné války nebylo možné.³⁸ Nedostatek financí byl jedním z největších problémů před uskutečněním reformou *Đổi mới*, a to nejen ve školství, a negativně se odrazil na celkové kvalitě vzdělávání.³⁹

Nejdůležitějším cílem vzdělávací politiky stále bylo zvýšit počet studujících, a v roce 1981 statistiky Vietnamského statistického úřadu ukazují, že se na primárním a sekundárním stupni vzdělávala téměř čtvrtina všech obyvatel. Kvalita vyučování však nebyla konzistentní napříč celou zemí a děti z odlehlých či horských oblastí navštěvovaly školu jen na dvě nebo tři hodiny denně. Byl kladen důraz na literaturu, legendy a národní symboly, nikoli na specializované předměty.⁴⁰

Z důvodu špatné hospodářské politiky, měnové reformy v roce 1985 a neúspěšné kolektivizace půdy byla v 80. letech ekonomická situace ve Vietnamu velmi špatná, zemi trápil hladomor.⁴¹

---

³⁴ Ibid., str. 7.

³⁵ Ibid., str. 8.

³⁶ ZHAO, Y.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*, str. 32.

³⁷ FREDRIKSEN, Birger a Jee-Peng TAN, ed.: *An African exploration of the East Asian education experience* [online]. Washington, D.C.: World Bank, 2008. [cit. 5.2.2017]. Str. 116. Dostupné z: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/6424/439670PUB0Box310only109780821373712.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

³⁸ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 8.

³⁹ VU, Hoanh Linh: *An Overview of Access To and Inequality in the Education System of Viet Nam* [online]. Asia Pacific Development Journal. Vol. 19, no. 1, str. 37-62, 2012. [cit. 30.1.2017]. Str. 39. Dostupné z: <http://www.unescap.org/sites/default/files/chap-2-VuHoangLinh.pdf>

⁴⁰ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 16.

⁴¹ HLA VATÁ, L. – IČO, J. – STRAŠÁKOVÁ, M.: *Dějiny Vietnamu*, str. 248.

Vláda proto v roce 1986 začala uskutečňovat reformy *Đổi mới*⁴², které měly mnoho cílů, např. zavést tržní ekonomiku.⁴³ Kvůli reformě bylo v průběhu následujících deseti let povoleno na všech stupních, kromě ZŠ, vybírat školné, byly povoleny soukromé školy a zakládaly se nové a speciální školy, třeba pro nadané studenty, které jsou uzákoněny i dnes, a to článkem 61 vzdělávacího práva z roku 2005.⁴⁴ V roce 1989 byl jako prioritní stanoven rozvoj odborného vzdělávání.

Přestože byly v zemi postupně uskutečňovány reformy *Đổi mới*, bylo celé školství v roce 1990 stále ve velmi špatném stavu, mnoho mladých Vietnamců i učitelů školy opouštělo, podle Londona kvůli špatné kvalitě, zavedení poplatků, ekonomickým změnám atd.⁴⁵

V návaznosti na předchozí vývoj se Vietnam v roce 1990 na mezinárodní konferenci World Conference on Education for All v Jomtienu v Thajsku pořádané hnutím Education for All⁴⁶ (dále jen EFA) zavázal k masivnímu snížení negramotnosti a zpřístupnění základního vzdělání všem dětem do roku 2000. Vietnam se k plnění cílů týkajících se vzdělávání na mezinárodní úrovni zavázal také na konferencích konaných v roce 2000 v Dakaru a v roce 2015 v Paříži.^{47,48}

Od reformy *Đổi mới* se ve Vietnamu nejen zlepšila ekonomická situace, ale zvýšil se i počet škol, který vzrostl o několik tisíc. V roce 1995 jich fungovalo 21 049 a v roce 2012 již 28 803.⁴⁹ S vyšším počtem škol a žáků se rozšířilo i doučování.⁵⁰ V devadesátých letech studovalo na základních a středních školách přes 10 milionů dětí a přes milion dospělých docházelo do tříd,

---

⁴² Česky inovace. Reformy byly zavedeny novým generálním tajemníkem Nguyễn Văn Linhem, který se inspiroval reformami Sovětského svazu, tzv. perestrojky, zavedené M.S. Gorbačovem.

⁴³ VU, H. L.: *An Overview of Access To and Inequality in the Education System of Viet Nam*, str. 39.

⁴⁴ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 9.

⁴⁵ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 17.

⁴⁶ Globální hnutí EFA založilo a vede UNESCO a svou činností se zároveň podílí i na plnění některých bodů Millenium Development Goals zmíněné níže.

⁴⁷ *Education for All Movement*. In: Unesco.org. [online]. [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-all/>

⁴⁸ UNESCO v roce 2015 vydalo vyhodnocení plnění cílů EFA, kde uvádí, že od roku 2001 do roku 2010 došlo ve Vietnamu na jednu stranu k významnému pokroku, na druhou ale i ke stagnaci. Jako pokrok lze vnímat větší rovnost jak dívek a chlapců, tak majoritního etnika Viet a etnických menšin v přístupu ke vzdělání, zlepšení kvality výuky, zlepšení v přijímání studentů do školy v odpovídajícím věku, navýšení procenta věnovaného na školství z celkového rozpočtu země z 15,5 % v roce 2001 na stabilních 20 % v roce 2009. Vietnam ovšem celkově nezmodernizoval vzdělávání, učitelé se profesně nerozvíjí, žáci se stále soustředí hlavně na složení zkoušek a získání titulu.

⁴⁹ Tổng cục thống kê: *Kết quả điều tra*. [Vietnamský statistický úřad: Výsledky šetření.] In: Vietnamský statistický úřad [online]. [cit. 4.5.2017] Dostupné z: http://www.gso.gov.vn/default_en.aspx?tabid=474&idmid=3&ItemID=12710

⁵⁰ DANG, H.A.H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*, str. 2.

kde se vzdělávali, aby byli gramotní. Protože některé části reforem Đói mõi týkající se vzdělávání byly neefektivní či těžce uskutečnitelné, byly v roce 1996 některé části upraveny.⁵¹

V roce 1991 vydala vietnamská vláda, v závislosti na výše zmíněné konferenci pořádané hnutím EFA, zákon o všeobecném základním vzdělání, které musí být zdarma dostupné všem dětem ve věku od první do páté třídy, a který dále specifikuje podmínky studia.⁵² Jednou z nejdůležitějších částí je povinnost žáka nastoupit do školy v odpovídajícím věku (šest let). Žáci ovšem do škol potřebují učebnice, pomůcky a uniformy, které si musí hradit sami. Některé státní školy požadují poplatky i za hygienická opatření, údržbu zahrady, pracovníka dohlížejícího na bezpečné přecházení dětí ke škole atp.⁵³ V konečném důsledku tak vzdělání není zdarma, ale je zatíženo řadou poplatků.

Současný počet základních škol klesá, zřejmě kvůli menšímu počtu studentů na tomto stupni. V celém Vietnamu klesá totiž porodnost, a navíc jsou žáci správně rozřazováni do tříd podle svého věku (dříve více dětí nastupovalo do škol později⁵⁴).⁵⁵ Stále více studentů nezanechá studia, ale hlásí se do dalších ročníků a studuje na nižším a vyšším stupni střední školy. Vietnamský statistický úřad uvádí počet žáků na nižším a vyšším stupni SŠ ve školním roce 1995/1996, a to 10 228 800 žáků v nižším a 4 312 700 ve vyšším stupni, a ve školním roce 2014/2015, kde nižší stupeň studovalo 7 543 700 žáků a vyšší 5 098 800.

1.2 SOUČASNÁ STRUKTURA VIETNAMSKÉHO ŠKOLSTVÍ

Současná struktura a fungování vietnamského školství je definována zákonem o vzdělávání z roku 2005.⁵⁶ Pro pochopení současné struktury je důležité uvést, že celý vzdělávací systém spravují dvě ministerstva.

Vzdělávací systém zastřešuje Ministerstvo školství a výchovy (*Bộ giáo dục và đào tạo*), kromě odborných škol, které spravuje Ministerstvo práce, sociálních věcí a válečných veteránů (*Bộ*

---

⁵¹ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 12.

⁵² Zákon č.56-LCT/HDNN8 O univerzalizaci základního vzdělání. 12.8.1991. In: Ústava vietnamské socialistické republiky [online]. [cit. 5.3.2017]. Dostupné z: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-duc/Luat-Pho-cap-giao-duc-tieu-hoc-1991-56-LCT-HDNN8-38065.aspx>

⁵³ Vietnam: *Where free education isn't so free*. In: Aljazeera.com. [online]. [cit. 8.8.2017]. Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/04/2013441131475898.html>

⁵⁴ Jako důvod pozdějšího nástupu do škol je označována nepřipravenost dítěte či neschopnost rodiny poskytnout dítěti vzdělání. Na vesnicích byly děti také často potřebné pro práci a některé rodiny si nemohly dovolit poskytnout vzdělání všem svým dětem.

⁵⁵ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 16.

⁵⁶ Zákon č. 38/2005/QH11 Zákon o vzdělávání. 14.6.2005. In: Ústava vietnamské socialistické republiky [online]. [cit. 5.3.2017]. Článek 4. Dostupné z: http://www.moj.gov.vn/vbpq/lists/vn%20bn%20php%20lut/view_detail.aspx?itemid=18148

Lao động – Thương binh và Xã hội). Ministerstvo školství a výchovy má pod sebou okresní a provinční oddělení označované jako Odbor školství a výchovy. Okresní oddělení Ministerstva školství a výchovy spravuje mateřské a základní školy a nižší stupeň středních škol, provinční pak vyšší stupeň středních škol a učiliště.⁵⁷ Ministerstvo školství a výchovy vzniklo spolu se založením VSR již v roce 1945 a v současnosti má v gesci přípravu strategií, správu financí připadajících na vzdělávání, definici zákonů a předpisů.⁵⁸

Zákon o vzdělávání stanovuje tři druhy školních zařízení podle zřizovatele:

- veřejné (*công lập*), které je financované a provozované státem,
- poloveřejné (*dân lập*), ve kterých vybavení a učební plán zajišťuje stát, ale platy učitelů, chod školy a další výdaje jsou placeny z poplatků, které jsou vybírány od studentů nebo místních organizací,
- soukromé školy (*tư thục*), které nikterak nefinancuje stát.⁵⁹ Podle Londona potřebují povolení od státu, který jim může poskytnout pozemek nebo dotace, a jsou častější ve velkých městech.⁶⁰

Většina škol, asi 80 %, je veřejných a spravuje je přímo stát.⁶¹ Soukromé školy stále přibývají, avšak jsou několikanásobně dražší než školy veřejné, tudíž nejsou zcela přístupné znevýhodněným skupinám obyvatelstva.⁶² Nejmenší část všech škol ve Vietnamu zabírají školy poloveřejné.

Zákon o vzdělávání rozděluje národní vzdělávací systém na tyto druhy:

- předškolní vzdělávání zahrnující jesle a MŠ,
- všeobecné vzdělávání zahrnující ZŠ, nižší a vyšší stupeň SŠ,

---

⁵⁷ DANG, H.A.H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*, str. 5.

⁵⁸ *Tóm lược Lịch sử phát triển Giáo dục và Đào tạo Việt Nam* [Stručné shrnutí historie rozvoje vietnamské školství a výchovy]. In: Moet.gov.vn. [online]. 2016. [cit. 24.6.2017] <http://www.moet.gov.vn/gioi-thieu/lich-su-phat-trien/Pages/default.aspx?ItemID=4089>

⁵⁹ GLEWWE, Paul a Harry Anthony, PATRINOS: *The role of the private sector in education in Vietnam: evidence from the Vietnam Living Standards Survey* [online]. Washington: World Bank, 1998. [cit. 5.2.2017]. Str. 3. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0305750X99000273>.

⁶⁰ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 18.

⁶¹ DANG, H.A.H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*, str. 7.

⁶² Ceny některých soukromých škol jsou shrnuty v článku na webové stránce Vietnamnet.vn viz <http://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/goc-phu-huynh/nhung-truong-pho-thong-co-hoc-phi-500-trieu-dong-363344.html>

- odborné vzdělávání zahrnující SOŠ a SOU,
- vysokoškolské a postgraduální vzdělávání zahrnující VOŠ a VŠ.⁶³

Základnímu vzdělání může předcházet předškolní vzdělání⁶⁴ (*giáo dục mầm non*), které rozvíjí myšlení, návyky a znalosti dětí od 3 do 6 let, připravuje je do školy, a to hlavně pomocí různých her. Toto vzdělání není povinné a lze jej získat v mateřské škole (*mẫu giáo*).

Základní škola (*trường tiểu học*) obsahuje první až pátou třídu, kde obvykle studují děti od 6 do 11 let. Tento stupeň je povinný pro každého člověka.⁶⁵ Žák by měl nabýt základní znalosti o společnosti a přírodě, měl by se naučit základy čtení, psaní a počítání.

Poté se žák může přihlásit na učiliště (*trường dạy nghề*) nebo střední školu (*trường trung học*), která se dělí na nižší stupeň (*trung học cơ sở*) a vyšší stupeň (*trung học phổ thông*), nižší zahrnuje šestou až devátou třídu pro děti od 11 do 15 let, vyšší pak desátou až dvanáctou třídu pro děti od 15 do 18 let.⁶⁶ Z nižšího stupně je namísto vyššího stupně SŠ možné pokračovat na střední odborné učiliště s výučním listem (*trung học dạy nghề*) nebo střední odbornou školu s maturitou (*trung học trung cấp*), kde student získá technickou nebo jinak zaměřenou kvalifikaci.⁶⁷ Ze SOŠ s maturitou může student pokračovat nástavbovým studiem, které trvá 1-2 roky. Odborné školy, stejně jako v ČR, trpí nedostatkem studentů.⁶⁸

Existuje i jiný druh škol, které se specializují na vybrané studenty, jako střední školy pro talentované (*trường trung học năng khiếu*), internátní školy pro minoritní etnika (*trường phổ thông dân tộc nội trú*). Pro mladistvé delikventy existují diagnostické ústavy (*trường giáo dưỡng*) spravované vietnamským Ministerstvem práce, sociálních věcí a válečných veteránů (*Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội*).⁶⁹

Po ukončení 12. třídy žáci skládají jednotné státní zkoušky, dle kterých jsou od roku 2015 přijímáni i na vysokou školu. Studenti se musí přihlásit ke zkoušce do půlky března na místním Odboru školství a výchovy, který pak přihlášky do poloviny dubna pošle Ministerstvu školství

⁶³ Zákon č. 38/2005/QH11 Zákon o vzdělávání. Článek 4.

⁶⁴ Ve Vietnamu existují veřejné, poloveřejné i soukromé zařízení předškolního vzdělávání.

⁶⁵ Vietnamská socialistická republika. Ústava vietnamské socialistické republiky. 1992, ročník 2001. Kapitola 5, článek 59.

⁶⁶ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 20.

⁶⁷ *Hệ thống giáo dục Việt Nam* [Vietnamský vzdělávací systém]. In: Taiwan Education Center in Ho Chi Minh City [online]. [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://ncnuoia.wixsite.com/vietnam/vietnam-edusystem>

⁶⁸ *School life in Vietnam*. In: factsanddetails.com [online]. [cit. 12.5.2017]. Dostupné z: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Vietnam/sub5_9f/entry-3458.html

⁶⁹ *Hệ thống giáo dục Việt Nam* [Vietnamský vzdělávací systém]. In: Taiwan Education Center in Ho Chi Minh City [online].

a výchovy. Tyto zkoušky se skládají v červnu ze čtyř předmětů: matematika, literatura, cizí jazyk a jeden volitelný předmět (studenti mohou skládat test z dalších volitelných předmětů, což již není povinné, ale zvyšuje to šanci na studium na VŠ). Před sjednocením systém fungoval jinak. V červnu se konala zkouška, podobná české maturitní zkoušce, z matematiky, literatury a dvou volitelných předmětů. V červenci se skládaly přijímací zkoušky na vysoké školy, a to z vybraných předmětů dle oboru.⁷⁰

Následuje vysokoškolské studium (*giáo dục đại học*), které lze absolvovat na vysokých školách (*trường đại học*)⁷¹ nebo vyšších odborných školách (*trường cao đẳng*). Pro studenty z etnických menšin existují státem podporované školy (*trường dự bị đại học*), které je za jeden rok na vysokoškolské studium připraví. V ČR bychom tento rok mohli přirovnat k nultému ročníku. Na vysokých školách lze získat bakalářský, magisterský nebo doktorský titul, a na vyšších odborných školách titul *bằng tốt nghiệp cao đẳng* (odpovídající českému DiS).

Po získání bakalářského titulu (*cử nhân* – bakalář nebo *kiến trúc sư* – architekt) lze pokračovat magisterským studiem k získání magisterského titulu (*thạc sĩ*), které trvá čtyři až šest let v závislosti na oboru. Následně je možné studovat čtyřleté doktorandské studium (*cao học*) k získání doktorského titulu (*tiến sĩ*). K tomu se přihlásí ale jen velmi málo magistrů.⁷²

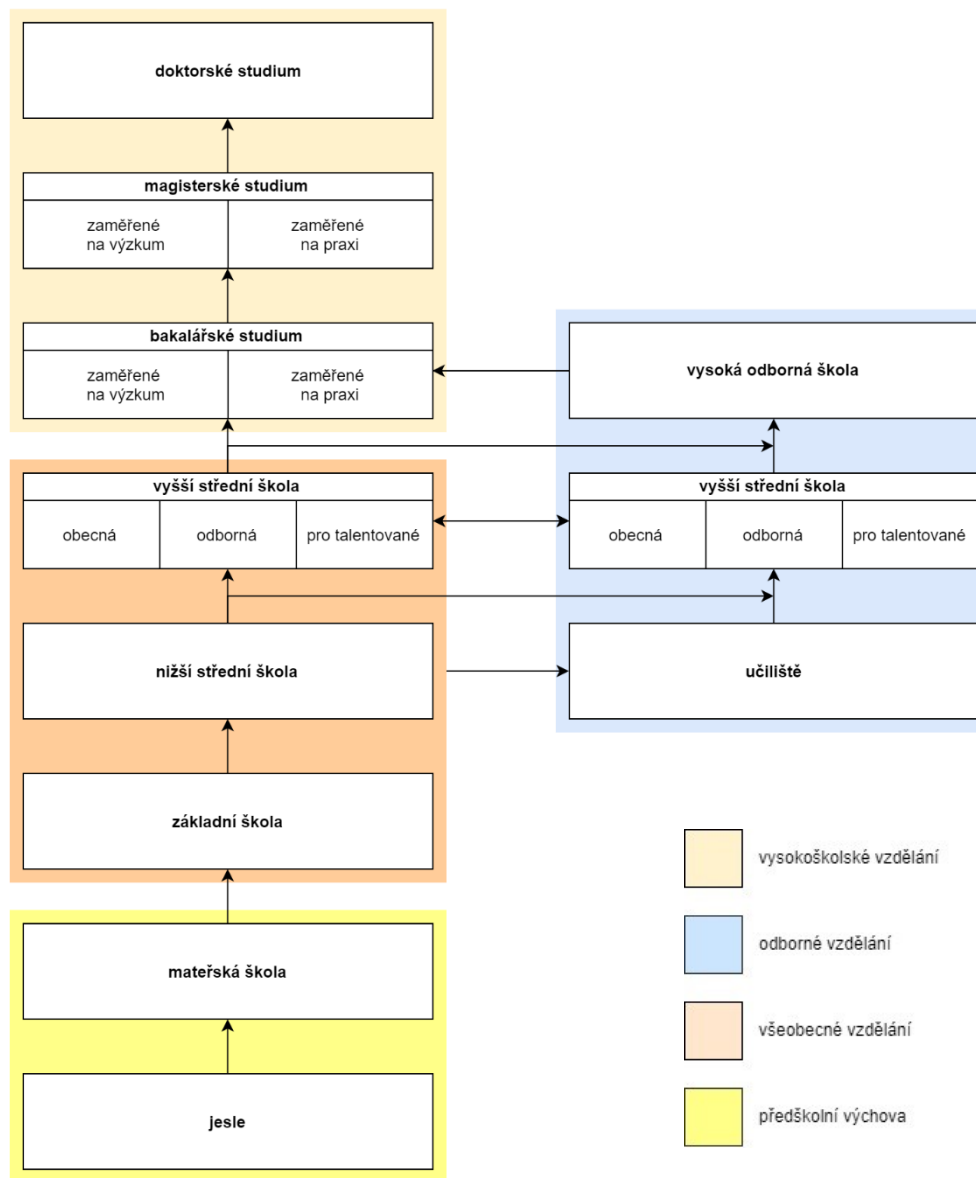
⁷⁰ *Vienam merges high school graduation and university entrance exam*. In: Tuoitrenews.vn. [online]. 11.9.2014. [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://tuoitrenews.vn/education/22346/vietnam-merges-high-school-graduation-and-university-entrance-exams>

⁷¹ Některé vysoké školy mají doktorský program a výzkumná centra. Existuje pět velkých, státních škol/komplexů (*đại học quốc gia*), pod které spadají vysoké školy. Tyto komplexy by se daly přirovnat k českým univerzitám.

⁷² ČERNÍK, J. – KOCOUREK, J. – PECHOVÁ, E.: *S vietnamskými dětmi na českých školách*, str. 136.

Na základě prostudování zákona a grafu média *Dân Tri*⁷³ jsem vytvořila schéma (Schéma 1), které by mělo usnadnit chápání systému výše popsaného.

Schéma 1 Schéma vietnamského vzdělávacího systému

1.3 SOUČASNÁ ŠKOLNÍ VÝUKA

Školní rok obvykle začíná okolo 1. září a končí 1. července, místo vánočních prázdnin jsou prázdniny v době nového lunárního roku (*Tết Nguyên Đán*). Na základní škole se začíná od 7:00

⁷³Bộ Giáo dục đề xuất điều chỉnh cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân [Ministerstvo školství navrhuje úpravu struktury národního vzdělávacího systému]. In: Dantri.com.vn. [online]. 8.1.2016. [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <http://dantri.com.vn/giao-duc-khuyen-hoc/bo-giao-duc-de-xuat-dieu-chinh-co-cau-he-thong-giao-duc-quoc-dan-20160107222837328.htm>

hodin rozvíčkou, ráno před zahájením výuky se koná shromáždění na dvoře, přestávky tráví žáci venku. Jedna třída má cca 30–50 dětí, záleží na tom, kde je škola umístěná a jak velká je popotávka. Délka vyučovací hodiny závisí na dané třídě a místo zvonku ji ukončuje gong. Na oběd děti často odchází domů, kde i spí, škola pak začíná opět v odpoledních hodinách.⁷⁴ Někde stále existují tělesné tresty, klade se velký důraz na krasopis, nosí se uniformy (červený pionýrský šátek, na speciální události tradiční vietnamský dívčí oděv *áo dai*, atp. (viz fotky v příloze)⁷⁵.

Na základní škole se vyučuje matematika, vietnamský jazyk, vlastivěda (jen od první do třetí třídy), poté vlastivědu nahradí zeměpis (od čtvrté do páté třídy), přírodověda a občanská výchova (vyučováno jako jeden předmět), dějepis, technologie⁷⁶ (od 3. třídy), hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, občanská výchova a volitelně informatika, anglická literatura či jiné.⁷⁷ Žáci nemají pro všechny předměty učebnice, vyučování v těchto případech probíhá pouze na základě sepsaných učitelských osnov.⁷⁸ V první třídě a druhé třídě se jedna vyučovací hodina pohybuje okolo 30-35 minut, od třetí do páté třídy se hodina prodlouží na 35-40 minut.⁷⁹

Na nižší stupeň střední školy se dostane každý student, který dokončil 5. třídu ZŠ (od roku 2006 se nekonají závěrečné zkoušky⁸⁰). Po nižším stupni SŠ už zkoušky probíhají, a to formou testu z vybraných předmětů, stanoveným vietnamským Ministerstvem školství a výchovy.⁸¹

Na nižším stupni SŠ se povinně vyučuje matematika, fyzika, chemie (v osmé a deváté třídě), biologie, technologie, informatika, zeměpis, dějepis, filozofie, občanská výchova, cizí jazyk

---

⁷⁴ Ve Vietnamu je velmi častá malá siesta po obědě. Je zvykem si dát oběd a poté chvíli odpočívat, doplnit energii a vrátit se do práce. Někteří lidé se chodí na krátkou dobu vyspat domů, někteří zůstávají v práci a přes oběd spí tam.

⁷⁵ *School life in Vietnam*. In: factsanddetails.com [online].

⁷⁶ Tento předmět je vyučován od třetí třídy až do konce SŠ a snaží se ukázat spojitost mezi teorií a praxí v oblasti fyziky, matematiky, informatiky a chemie. Jako součást předmětu se vyučuje např. technologie v některých oblastech výroby, vývoj technologie atd.

⁷⁷ *Hệ thống giáo dục Việt Nam* [Vietnamský vzdělávací systém]. In: Taiwan Education Center in Ho Chi Minh City [online].

⁷⁸ World Bank: Education in Vietnam, str. 16.

⁷⁹ *Tổng số tiết học của từng cấp học trong chương trình giáo dục phổ thông mới*. [Celkový počet vyučovacích hodin na každém stupni školy v novém obecném vzdělávacím programu.]. In: Giaoduc.net.vn [online] 14.4.2017 [cit. 5.5.2018]. Dostupné z: <http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Tong-so-tiet-hoc-cua-tung-cap-hoc-trong-chuong-trinh-giao-duc-pho-thong-moi-post175801.gd>

⁸⁰ *Thủ tướng phê duyệt khung cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân* [Předseda vlády schválil rámcový národního vzdělávacího systému]. In: Vnexpress.net [online]. 4.11.2016 [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://vnexpress.net/tin-tuc/giao-duc/thu-tuong-phe-duyet-khung-co-cau-he-thong-giao-duc-quoc-dan-3494384.html>

⁸¹ *Hệ thống giáo dục Việt Nam* [Vietnamský vzdělávací systém]. In: Taiwan Education Center in Ho Chi Minh City [online].

(angličtina, francouzština, ruština, čínština, japonština), tělesná výchova, hudební výchova, výtvarná výchova. Vyučovací hodina na střední škole trvá 45 minut.⁸²

Na vyšším stupni se výuka dělí do tří odvětví, a to na obecný přehled, přírodní vědy a matematiku nebo společenské vědy a cizí jazyky. Přírodními vědami je myšlena biologie, chemie a fyzika, společenskými vědami dějepis, literatura a zeměpis. Školy vyučují všechny tři části, ale vyberou si, na jaké odvětví se chtějí více soustředit, a na předměty z tohoto odvětví kladou větší důraz. O tom, jaké odvětví si školy vyberou, rozhoduje ředitel školy, kterému jeho rozhodnutí musí schválit ředitel místního Odboru školství a výchovy.⁸³

Známkování je velmi odlišné od toho českého. Na základní škole se hodnotí slovně, na střední škole známkami. Známkování se dělí na pět stupňů.⁸⁴ Známkou *giỏi* (česky výborné), která je ohodnocena 8 a více body, známka *khá* (česky dostatečné) ohodnocena 6,5 a více body, známka *trung bình* (česky průměrné), ohodnocena 5 a více body, známka *yếu* (česky slabé), ohodnocena 3,5 a více body a poslední známka *kém* (česky propadnutí), ohodnocena méně jak 3,5 body.

Jako mnoho oblastí vietnamského života je i školství zpolitizováno, ve školství fungují různé spolky propojené s komunistickou stranou, Ho Či Minovi pionýři (*Đội thiêu niên tiền phong Hồ Chí Minh*) nebo Svaz Ho Či Minovy komunistické mládeže (*Đoàn Thanh niên tiền phong Hồ Chí Minh*), které mají dlouhou historii a miliony členů.⁸⁵ Obvykle člověk vstoupí do pionýru již na základní škole, na střední škole může automaticky vstoupit do svazu mládeže.⁸⁶

1.4 PROBLÉMY ŠKOLSTVÍ

Vietnamské školství se potýká s různými problémy. K nejdiskutovanějším problémům vietnamského školství na celonárodní úrovni patří doučování, participace rodin na financování vzdělání, kvalita učitelů a intenzita učení. Doučování, které je ústředním tématem celé práce, se budu věnovat v následující samostatné kapitole. Zbývá tři jmenovaná témata s doučováním

---

⁸² *Tổng số tiết học của từng cấp học trong chương trình giáo dục phổ thông mới*. [Celkový počet vyučovacích hodin na každém stupni školy v novém obecném vzdělávacím programu.]. In: [Giaoduc.net.vn](http://giaoduc.net.vn) [online] 14.4.2017 [cit. 5.5.2018]. Dostupné z: <http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Tong-so-tiet-hoc-cua-tung-cap-hoc-trong-chuong-trinh-giao-duc-pho-thong-moi-post175801.gd>

⁸³ World Bank: *Education in Vietnam*, str. 17.

⁸⁴ Vietnam: Směrnice o doučování. In: Oběžník č. 58/2011/TT-BGDĐT ze dne 12. prosince 2011. Dostupné z: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-duc/Thong-tu-58-2011-TT-BGDĐT-Quy-che-danh-gia-xep-loai-hoc-sinh-trung-hoc-co-so-133268.aspx>

⁸⁵ LONDON, J. D.: *Education in Vietnam*, str. 19

⁸⁶ LUCIUS, Casey: *Vietnam's political process: how education shapes political decision-making*. London: Routledge, 2009. Str. 31.

souvisí sice pouze částečně, avšak významně jej ovlivňují. Proto je v krátkosti popisují v této kapitole jako součást celkového kontextu.

1.4.1 Participace rodin na financování vzdělání

Finanční zainteresovanost rodin nabývá dvou podob, tou první jsou legální poplatky a příspěvky na vzdělání svých dětí, v té druhé se jedná o šedou zónu, případně přímo korupční jednání. Obě tyto podoby vedou k vytváření sociálních rozdílů a nerovnosti v přístupu k vzdělání v závislosti na finanční situaci rodiny.

Všichni studenti potřebují do školy uniformu, psací a jiné pomůcky, které nejsou státem hrazeny. Velká část rodinného rozpočtu je mimo doučování věnována na tyto potřeby, bez kterých se student ve vyučovacích hodinách neobejde.⁸⁷

Ve Vietnamu je velmi rozšířená korupce, často nelze rozlišit poplatek od úplatku. Někteří studenti nebo jejich rodiče podplácí učitele za účelem získání lepší známky nebo možnosti podvádění u testu.⁸⁸

1.4.2 Vzdělávání učitelů

Kvalifikace a počet učitelů patří ke klíčovým problémům, které musí být vyřešeny, aby mohlo být vzdělávání ve Vietnamu zkvalitněno.⁸⁹ Kromě jejich kvalifikace je dalším faktorem neuspokojivého stavu vzdělávání jejich nízká motivace a nízké platy.⁹⁰ Proto mnoho z nich uměle vytváří poptávku po doučování, např. tím, že nevysvětlí stanovený rozsah látky ve standardních hodinách. Poplatky za doučování se tak pro ně stávají dodatečným zdrojem příjmu.

Všichni budoucí učitelé musí vystudovat střední školu zakončenou maturitou. Dále studují podle toho, na jakém stupni chtějí vyučovat. Studenti pedagogických fakult jsou osvobozeni od poplatků a jsou podporováni finančním stipendiem.⁹¹

Budoucí učitelé mohou studovat vyšší odbornou školu (*Trường Cao đẳng Sư phạm*) nebo vysokou pedagogickou školu (*Trường Đại học Sư phạm*).

Na vyšší odborné škole jsou studenti povinni studovat dva obory. Po úspěšném ukončení studia získají absolventi diplom (*bằng tốt nghiệp cao đẳng*, odpovídající českému DiS.) a mohou vyučovat nižší stupně SŠ. Poté si mohou najít práci podle tzv. „*rozdělovníku dělby práce města*

---

⁸⁷ Vietnam: *Where free education isn't so free*. In: Aljazeera.com. [online].

⁸⁸ *School life in Vietnam*. In: factsanddetails.com [online].

⁸⁹ ZHAO, Y.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*, str. 73.

⁹⁰ *Ibid.*, str. 72.

⁹¹ ČERNÍK, J. – KOCOUREK, J. – PECHOVÁ, E.: *S vietnamskými dětmi na českých školách*, str. 138.

nebo provincie“⁹², nebo samostatně. Na vysoké pedagogické škole, kterých je ve Vietnamu jen několik, na rozdíl od VOŠ pro učitele zmíněných výše, mohou získat bakalářský titul. Po absolvování VŠ mohou vyučovat na nižším stupni SŠ a na základní škole, nebo pokračovat magisterským studiem, po kterém mohou vyučovat navíc i na vyšším stupni SŠ.⁹³

Učitelé na základních školách musí umět vyučovat všechny předměty, učitelé nižšího stupně SŠ zase jeden hlavní předmět a jeden vedlejší, a učitelé na vyšším stupni SŠ vyučují jen jeden předmět.⁹⁴

Instituce vzdělávající budoucí učitele mají často zastaralé vybavení, chybí jim kvalitní výukové materiály a metody, neumožní studentům získat praxi a další.⁹⁵ Výukové metody se mnoho let nemění, a tak se stále na mnoha školách aplikuje technika memorování, tedy učení se látky nazpaměť, s důrazem na velké množství teoretických informací.⁹⁶ Studenti nepřistupují vůči učitelům a učebním materiálům kriticky.⁹⁷ Někteří ředitelé škol nepodporují aplikování nových metod, některým učitelům se novinky nelíbí, a tak podle nich nevyučují.⁹⁸

Další vzdělávání již pracujících učitelů se skládá z několika málo kurzů konaných pod záštitou Ministerstva školství a výchovy, mezi jež spadá např. pravidelné školení před začátkem nového školního roku, na kterém se mohou dozvědět změny učebních plánů, učebnic, pedagogických kompetencí aj.⁹⁹

1.4.3 Intenzita učení

Mnoho rodičů klade velký důraz na vzdělávání svých dětí a očekávají od nich dosažení nejlepších výsledků. Věří, že pokud budou mít vyšší vzdělání, budou mít i lepší postavení ve společnosti. Dobré výsledky a postavení přinesou i lepší reputaci celé rodině.¹⁰⁰ Aby dosáhli dobrých výsledků ve škole, posílají rodiče své děti k soukromým učitelům na doučování. Tento paralelní systém vyučování je pro děti časově náročný. Kvůli velkému tlaku na učení a podání nejlepších výsledků mladí často nezískávají sociální kontakty a zkušenosti z reálného života.¹⁰¹

---

⁹² Ibid., str. 137.

⁹³ Ibid., str. 138.

⁹⁴ NGUYEN, Chi Thanh: *Training High Qualified Teachers in Vietnam: Challenges and Policy Issues*. [online]. [cit. 5.3.2018]. Dostupné z: <http://home.hiroshima-u.ac.jp/cice/wp-content/uploads/2014/03/4-2-16.pdf>

⁹⁵ Ibid., str. 202.

⁹⁶ ČERNÍK, J. – KOCOUREK, J. – PECHOVÁ, E.: *S vietnamskými dětmi na českých školách*, str. 138.

⁹⁷ ZHAO, Y.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*, str. 98.

⁹⁸ Ibid., str. 72.

⁹⁹ NGUYEN, Chi Thanh: *Training High Qualified Teachers in Vietnam: Challenges and Policy Issues*, str. 201.

¹⁰⁰ ZHAO, Y.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*, str. 123.

¹⁰¹ Ibid., str. 124.

V návaznosti na to se hlásí větší počet studentů na vysoké školy, které produkují velký počet absolventů, kteří často nenajdou pracovní uplatnění v oboru.¹⁰²

---

¹⁰² ČERNÍK, J. – KOCOUREK, J. – PECHOVÁ, E.: *S vietnamskými dětmi na českých školách*, str. 137.

2. PROBLEMATIKA DOUČOVÁNÍ

Tato kapitola se již úzce zaměřuje na jeden ze zmíněných problémů současného vietnamského školství, a to doučování. Obsahuje podkapitoly zabývající se definicí doučování, důvody, rozsahem a organizací doučování a postojem vlády k této problematice.

2.1 DEFINICE DOUČOVÁNÍ

Na základě knih a článků o doučování, především od Danga a Budiene, definuji doučování jako soukromé vyučování, oficiálně nepovinné, které dodává studentům chybějící informace, či jinak doplňuje a rozvíjí jejich znalosti. Může se ho účastnit jeden student a jeden učitel nebo i více studentů i učitelů. Doučování je využíváno slabšími studenty, kteří výuku ve třídě nezvládají, či studenty, kteří si chtějí své znalosti dále obohatit, a to za hranice stanovené oficiální osnovou.

Doučování obecně má mnoho pozitiv jako zisk potřebných znalostí (což by mělo být primárním cílem doučování), podporování soutěživosti mezi studenty, zároveň jim poskytuje volnočasovou aktivitu, přináší nová pracovní místa a výtěžek velkému počtu lidí (pro učitele, kteří doučují). Nejvýznamnějšími negativy jsou zvětšující se korupce, zvyšování sociálních rozdílů mezi obyvateli, snižování kvality výuky učitelů ve školách a narušování stanoveného kurikula výuky.¹⁰³

Ve Vietnamu a okolních zemích¹⁰⁴ je doučování často zneužíváno učiteli, kteří s vidinou příjmu ve své výuce vynechávají látku, kterou za poplatek nabízí mimo školu, či jinak ovlivňují studenty, aby docházeli na jejich mimoškolní výuku.¹⁰⁵ Takové doučování probíhá již na základních školách, kde má být výuka dostupná všem, a to zdarma. Protože náklady na doučování mohou zabírat velkou část rodinného rozpočtu, může se jeho zaplacení stát problémem rodin s nízkým příjmem. To v důsledku vede ke zvyšování již zmíněné sociální

---

¹⁰³ Virginija BUDIENE, Iveta SILOVA, BRAY Mark, ed.: *Education in hidden marketplace: Monitoring of Private Tutoring* [online]. Budapest, Education Support program (ESP) of the Open Society Institute, 2006. [cit. 3.1.2017]. Str. 13. Dostupné z: https://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/hidden_20070216.pdf

¹⁰⁴ Doučování je diskutovaným tématem nejen v jihovýchodní Asii, ale i v dalších zemích včetně Evropy. Pro srovnání jiných zemí viz např. Education in hidden market place: monitoring of private Tutoring od Virginija Budiene.

¹⁰⁵ Virginija BUDIENE, Iveta SILOVA, BRAY Mark, ed.: *Education in hidden marketplace: Monitoring of Private Tutoring* [online]. Budapest, Education Support program (ESP) of the Open Society Institute, 2006. [cit. 3.1.2017]. Str. 15. Dostupné z: https://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/hidden_20070216.pdf

nerovnosti, ale i ke zvyšování tlaku a požadavků na dítě.¹⁰⁶ Komunistická strana Vietnamu se tento problém v několika posledních letech snaží kontrolovat pomocí zákonů, ale realita se často liší.¹⁰⁷

2.2 DŮVODY VEDOUcí K DOUČOVÁNÍ

Důvodů vedoucích k doučování je mnoho, v případě Vietnamu Dang uvádí na základě dostupných průzkumů tři hlavní důvody, které podle studentů, jejich rodičů a učitelů vedou žáky k doučování:

- držet krok se třídou¹⁰⁸,
- zlepšit si znalosti a uspět u zkoušek,
- neporozumění látce v hodině.

Studenti využívají doučování také proto, aby nabyli specifické znalosti, které se ve škole nevyučují, či aby získali přízeň učitele. Dalším z důvodů také je, že někteří rodiče využívají doučování, aby o jejich děti bylo postaráno a oni mohli více pracovat.¹⁰⁹

2.3 ROZSAH DOUČOVÁNÍ

Ve Vietnamu se rozsah doučování liší podle umístění školy, viditelný rozdíl je mezi městem a vesnicí. Rozmáhá se trend, kdy doučování mají i děti v předškolním věku.¹¹⁰ Z Dangova výzkumu vyplývá, že nejvíce dětí má doučování na vyšším stupni středních škol.

---

¹⁰⁶ Ibid., str. 18.

¹⁰⁷ Více viz kapitulu 4.5.

¹⁰⁸ Školní osnovy obsahují mnoho látky, kterou se musí v daném časovém období studenti naučit. Protože je čas omezený, učitelé se v hodinách nestíhají plně věnovat všem studentům. Učitelé se tedy zaměří na průměr třídy, a tak se nemohou věnovat slabším či naopak vynikajícím studentům. Ti jsou potom znevýhodněni a obzvláště slabší studenti mají větší potřebu docházet na doučování.

¹⁰⁹ DANG, H.A.H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*, str. 9.

¹¹⁰ *Học thêm từ...4 tuổi* [Doučování od...4 let]. In: Tuoitre.vn. [online]. 9.7.2015 [cit. 6.7.2017]. Dostupné z: <http://tuoitre.vn/tin/giao-duc/20150709/hoc-them-tu-4-tuoi/774693.html>

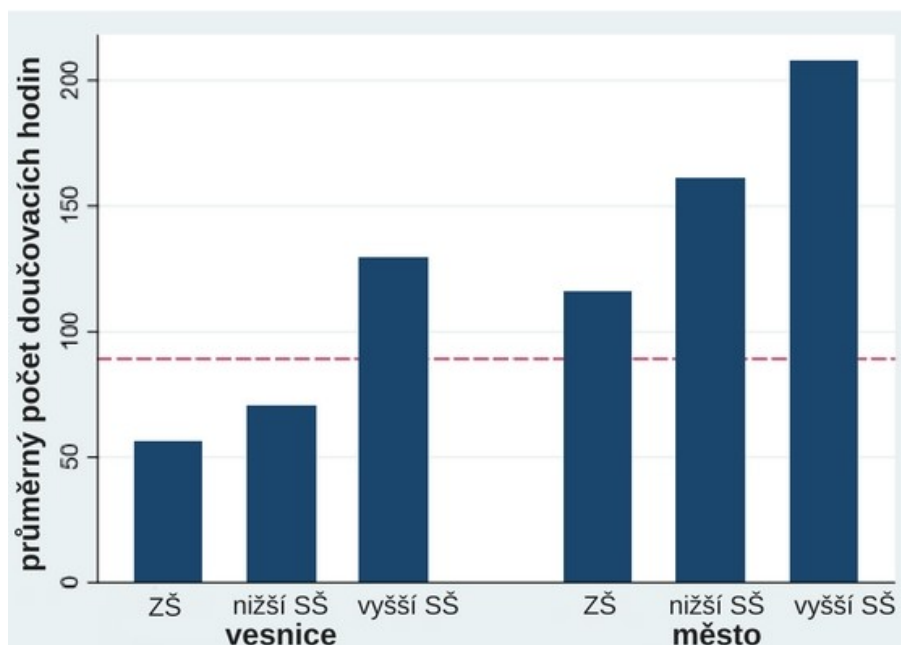
Přestože se celonárodně procento doučovaných žáků na ZŠ a SŠ snižuje, je stále viditelný rozdíl mezi městskými a vesnickými oblastmi (viz tabulka 1):

Tabulka 1 Počet doučovaných žáků ve vesnických a městských oblastech

Ve vesnických oblastech		V městských oblastech	
1998	51 %	1998	71 %
2006	43 %	2006	60 %

Liší se i část rozpočtu, kterou domácnosti vydávají přímo na doučování. Nejbohatších 20 % domácností má 14x vyšší výdaje na doučování než 20 % nejchudších. Na samotné doučování věnuje průměrná domácnost 1–5 % celkového rozpočtu.¹¹¹ Liší se dále i počet hodin strávených na doučování, studenti ve městech tam stráví 2x více času než studenti na venkově. Podle studie Danga, stráví jeden student průměrně 89 hodin ročně doučováním (v roce 2006). Jeho zveřejněný graf z roku 2006 uvádí počet doučovacích hodin na základě rozdílu mezi městem a vesnicí, dále mezi základní školou, nižším a vyšším stupněm střední školy.

Graf 1 Průměrný počet hodin strávených na doučování

¹¹¹ DANG, H.A.H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*, str. 10.

2.4 ORGANIZACE DOUČOVÁNÍ

Doučování může organizovat rodič studenta, učitel, škola nebo i speciální doučovací centrum. Stejně tak může doučovat student, který se látku již učil a umí ji vysvětlit, ale i učitelé, kteří si tak přivydělají.¹¹² Neplatí, že ten, kdo vyučuje, musí být na vyučování kvalifikován, což může snižovat kvalitu výuky.

V roce 2006 chodilo 70 % studentů na doučování od školy a 26 % studentů k učiteli domů. Tato procenta se výrazně mění o prázdninách, kdy téměř polovina studentů studuje v domě učitele. Velikost třídy na doučování je různá, může v ní být jen jeden, ale i několik desítek, někde i stovek, studentů. V mnoha velkých městech ve východní a jihovýchodní Asii existují speciální soukromé školy, které nabízejí doučování, ale i jiné mimoškolní aktivity, a dochází do nich větší polovina studentů.¹¹³ Ve Vietnamu se taková centra nazývají doslovně doučovací centrum (*trung tâm học thêm*).

Cena za jednu lekci doučování se odvíjí právě od třídy, od stupně studované školy (ZŠ, SŠ), kdo ho vyučuje (student či vystudovaný učitel), kvality výuky, a také od toho, zda je školní rok nebo jsou prázdniny. Čím vyšší je stupeň školy, tím vyšší je cena. Přesněji je to o 20 % vyšší cena při přechodu ze základní školy na nižší stupeň střední školy a o 80 % vyšší při přechodu z nižšího stupně SŠ na vyšší. O prázdninách ceny ještě stoupají. Nejdražší je individuální doučování u učitele doma.¹¹⁴ Další rozdíly v sumě, kterou rodiny na doučování věnují, tvoří příjem, velikost a lokace domácnosti, počet sourozenců či vzdělání rodičů.¹¹⁵

Některá doučovací centra uvádí na svých webových stránkách cenu vybraného kurzu. Průměrná cena za doučování látky základní školy se v Hanoji a Saigonu pohybuje na jeden měsíc od 600 000 do 1 400 000¹¹⁶ dongů při doučování 2x týdně cca 100 minut (průměrný plat v zemi je 3 200 000 dongů/měsíc¹¹⁷).¹¹⁸

---

¹¹² Virginija BUDIENE, et al.: *Education in hidden marketplace: Monitoring of Private Tutoring*, str. 29.

¹¹³ BRAY, Mark a Chad, LYKINS: *Shadow education: private supplementary tutoring and its implications for policy makers in Asia* [online]. Philippines, 2012, [cit. 25.3.2017]. str. 5. Dostupné z: https://www.pedocs.de/volltexte/2014/8849/pdf/JERO_2014_1_Rezension_Kim_Bray_Lykins_Shadow_education.pdf

¹¹⁴ Ibid., str. 12.

¹¹⁵ Ibid., str. 14.

¹¹⁶ Cca od 560 do 1 308 Kč.

¹¹⁷ *Average Salary*. In: Vietnamonline.com [online]. [cit. 7.3.2018]. Dostupné z: <https://www.vietnamonline.com/az/average-salary.html>

¹¹⁸ *Bảng giá học phí gia sư dạy kèm* [Ceník lektorů]. In: Giaosuongmattrois.com. [online]. [cit. 26.2.2018]. Dostupné z: <https://giaosuongmattrois.com/>

2.5 POSTOJ STÁTNÍ SPRÁVY

Obecně existují čtyři hlavní způsoby, kterými může státní správa na doučování reagovat:

- ignorace – vláda, která nemá dostatečný vliv ke změně, anebo tento problém nepovažuje za důležitý, jej nechává, aby se vyřešil sám (anebo zůstává status quo),
- regulace – vláda se rozhodla omezit negativní dopady doučování,
- aktivní podpora doučování – vláda aktivně podporuje doučování jako doplněk standardního systému vyučování, tento model funguje např. v Singapuru, kde vláda věří, že doučování je přínosné a rozvíjí lidský kapitál,
- naprostý zákaz – vláda doučování zcela zakáže, tento model se objevuje např. v Kambodži, Myanmaru nebo Jižní Koreji. Tento způsob ale není přínosný, protože ho vláda není schopna monitorovat a vynucovat.¹¹⁹

Státní opatření a regulace mohou omezit negativní dopady doučování. Mezi způsoby omezení nevhodného doučování patří finanční investice do dalšího vzdělávání učitelů a do budování interaktivního vzdělávání.¹²⁰ Dalším ze způsobů je také vytvoření vzdělávacích filmů, které by doplnily roli učitele a pomohly připravit studenta ke zkouškám.¹²¹ Filmy by měla poskytovat vláda a zadarmo, aby k nim měli přístup všichni, i studenti ze sociálně slabých rodin.

Ve Vietnamu si vláda vybrala druhou ze čtyř možností – regulaci. Problémem doučování se začala zabývat, např. stanovila maximální výši ceny za doučování a omezila počet studentů připadajících na jednu třídu. V roce 2012 byla stanovena přesnější pravidla pro doučování, zejména:

- na základní škole je zakázáno doučovat,
- studenti s celodenním vyučováním nesmí být doučováni,
- doučování musí odsouhlasit místní úřady,
- učitelé nesmí záměrně vynechávat vykládanou látku v hodinách,

---

¹¹⁹ Virginija BUDIENE, et al.: *Education in hidden marketplace: Monitoring of Private Tutoring*, str. 101.

¹²⁰ JONES, Nicola, Minna LYYTIKAINEN, NGUYEN Thi Thanh Thuy, PHAM Thi Lan: *Education for All in Vietnam: High Enrolment, but Problems of Quality Remain* [online]. Young Lives Policy Brief 4. Oxford: Young Lives, 2007. [cit. 26.3.2017]. Str. 3. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/46432023_Education_For_All_in_Vietnam_high_enrolment_but_problems_of_quality_remain

¹²¹ Virginija BUDIENE, et al.: *Education in hidden marketplace: Monitoring of Private Tutoring*, str. 14.

- učitelé nesmí doučovat vlastní studenty bez povolení od úřadů – učitelé ale našli způsob, jak zákon obejít. Domluví se s učiteli z jiných škol a vymění si studenty navzájem, tudíž nedoučují vlastní třídu, ale mají jistotu doučování někoho jiného.¹²²

Ten, kdo některé body dokumentu poruší, může být potrestán.¹²³

Některé provincie si podobné úpravy doučování stanovily samy ještě před vydáním dokumentu, avšak ne všem regulace vyhovuje. Kritizovány jsou příliš konkrétní podmínky pro doučování a náročnější rozvrh žáků i učitelů (hodiny ve škole zahrnují více informací, proto musí být vyučovacích hodin více).¹²⁴ V některých částech Vietnamu, například v Ho Či Minově městě, byly zavedeny striktnější podmínky pro řešení problému a byl vydán zákaz doučování o prázdninách. Jiný vietnamský zákon zase zakazuje doučovat ty studenty, kteří mají v daný den dopolední i odpolední výuku.

---

¹²² Ibid.

¹²³ Vietnam: Směrnice o doučování. In: Oběžník č. 17/2012/TT-BGDĐT ze dne 16. května 2012. Dostupné z: <https://thuvienphapluat.vn/archive/Thong-tu-17-2012-TT-BGDĐT-day-hoc-them-vb139414.aspx>

¹²⁴ DANG, H.A.H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*, str. 14.

3. VIETNAMSKÁ MÉDIA

Abychom pochopili situaci mediální scény ve Vietnamu, což je potřebné pro následující analýzu, uvedu v této kapitole několik důležitých informací z historie a současnosti psaných médií.

3.1 HISTORIE

Žurnalistika vznikla ve Vietnamu až po ovládnutí země Francouzi. Ti roku 1861 vytiskli v Saigonu první noviny.¹²⁵ První vietnamský tisk, týdeník *Gia Định Báo*, se objevil až o pár let později, v roce 1865.¹²⁶ V období kolonialismu došlo k rozvoji žurnalistiky, ale zároveň po většinu tohoto období nebyla svobodná. V době, kdy byla země rozdělená, se vyvíjela žurnalistika na severu a na jihu odlišně. Na jihu země, která byla obsazena Francií a Vietnamským státem, byl tisk na lepší úrovni a o něco svobodnější.¹²⁷ Velkým mezníkem bylo sjednocení Vietnamu, při kterém severní Vietnam aplikoval svoje zákony do jižního. Mezi lety 1986 a 1989 začínají vycházet první bulvární noviny, které přinesly dosud chybějící žánr. Novým tématem byly také aktuální ekonomické články věnované reformám *Đổi Mới*. V 90. letech 20. století bylo reportérům povoleno čerpat ze zahraničních zdrojů.¹²⁸

3.2 SOUČASNOST

Vietnam se internetu oficiálně otevřel v roce 1997, ovšem komunistická strana nastolila různá opatření, aby omezila jeho vliv: vysoké uživatelské poplatky nebo zákaz vybraných adres.¹²⁹ O rok později se jako první internetové médium objevil deník *Nhân Dân*, který vychází dodnes. Mnoho vietnamských stránek však bylo dostupných pouze pro Vietnamce žijící mimo Vietnam. V současné době je internet rozšířený po celé zemi, avšak existují jistá témata, která vláda, konkrétně Ministerstvo informací a komunikace (*Bộ Thông tin và Truyền thông*), kontroluje.

---

¹²⁵ MARR, David G.: *Vietnamese Tradition on Trial, 1920-1945*. Berkeley: University of California Press, 1984. Str. 44.

¹²⁶ PECHOVÁ, Eva: *Počátky vietnamské žurnalistiky, zrod moderní vietnamské literatury* [online]. 2004. [cit. 2.9.2017]. Dostupné z: <http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2004102501>

¹²⁷ MARR, David G.: *Mass Media in Vietnam* [online]. Canberra: Department of Political and Social Change, Research School of Pacific and Asian Studies, Australian National University, 1998. [cit. 20.3.2017]. Str. 2. Dostupné z: http://pacificinstitute.anu.edu.au/sites/default/files/resources-links/PSC_25.pdf

¹²⁸ *Ibid.*, str. 5.

¹²⁹ *Ibid.*, str. 20.

Patří mezi ně např. volání po demokracii a větší svobodě, korupce ve vysoké politice, lidská práva atd.¹³⁰

Média jsou kontrolována a ovlivňována Komunistickou stranou Vietnamu, která novináře zastrahuje i trestá.¹³¹ Z celkem 180 zemí se Vietnam v roce 2017 umístil na 175. místě ve světovém žebříčku svobody tisku (2017 World Press Freedom Index), za ním následovala už jen Čína, Sýrie, Turkmenistán, Eritrea a Severní Korea.¹³² K potlačování svobody projevu je ve Vietnamu využíván např. trestní zákoník z roku 1999, který umožňuje straně odsoudit člověka za „protivládní propagandu“ (článek 88). V posledních několika letech mnoho Vietnamců píše blog, často pod přezdívkou, kde rozebírají sociální problémy a diskutují o nich s ostatními. Nyní se k tomu účelu také využívají sociální sítě jako Facebook.

Několik blogerů je i nyní, v roce 2018, vězněno.¹³³ Mezi poslední uvězněné patří bloggerka Nguyễn Ngọc Như Quỳnh vystupující pod přezdívkou *Mẹ năm* (matka houba), která byla v minulém roce odsouzena k 10 letům odnětí svobody, nebo aktivista Hoàng Đức Bình odsouzený na 14 let vězení (odsouzen na začátku roku 2018). Podle organizace Reportéři bez hranic je Vietnam hned po Číně na druhém místě v uvěznění novinářů.

Obsah internetu čte ve Vietnamu většina uživatelů ve vietnamštině, jen malé procento v angličtině, čínštině nebo jiných jazycích. Ve Vietnamu je podle Kempa k roku 2017 více jak polovina obyvatel aktivní na internetu, to představuje přes 50 milionů uživatelů (z necelých 95 milionů obyvatel VSR), o 3 miliony více ve srovnání s předchozím rokem.¹³⁴ Každý den tráví svůj čas na internetu 87 % uživatelů.¹³⁵

---

¹³⁰ BBG Research Series: *Media use in Vietnam 2013*. [online]. Washington, 2013. [cit. 25.6.2017]. Dostupné z: <https://www.bbg.gov/wp-content/media/2013/12/Vietnam-research-brief-final1.pdf>

¹³¹ BBC News: *Vietnam profile – Media*. [online]. 2017 [cit. 1.9.2017]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-16567840>

¹³² Reporters without borders: *2017 World Press Freedom Index*. [online]. 2017. [cit. 1.2.2018]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/ranking#>

¹³³ K tématu represe více v knize *Politics in contemporary Vietnam* od Jonathana D. Londona, kapitola 6 (Government Repression and Toleration of Dissidents in Contemporary Vietnam).

¹³⁴ KEMP, Simon: *Digital in 2017: Southeast Asia. A study of internet, social media, and mobile use throughout the region* [online]. 2017. [cit. 5.4.2018]. Str. 167. Dostupné z: <https://www.slideshare.net/wearesocialsg/digital-in-2017-southeast-asia>

¹³⁵ *Ibid.*, str. 172.

3.3 NEJČTENĚJŠÍ MÉDIA

Mezi nejčtenější psané noviny ve Vietnamu patří tyto deníky, které mají i svou online podobu:

- *Zing.vn* – nemá tištěnou podobu. Od začátku fungování do roku 2017 nasčítal web *Zing.vn* 120 000 000 zobrazení.¹³⁶
- *Nhân Dân* [Lid] – k roku 2017 má denní náklad 200 až 220 tisíc výtisků.¹³⁷ Podle Ministerstva zahraničních věcí je nejvlivnějším médiem ve Vietnamu.
- *Giáo Dục* [Vzdělání] – v posledních letech má náklad okolo 50 000 výtisků, vychází každé pondělí, středu a pátek.¹³⁸ Je tiskovým orgánem Asociace vietnamských univerzit a vysokých škol (*Hiệp hội các Trường đại học, cao đẳng Việt Nam*). Toto médium je celé věnované jen školství.
- *Thanh Niên* [Mládež] – k roku 2018 má pondělní vydání náklad 460 000 výtisků, jednou týdně vydávají anglickou verzi, tzv. *Vietweek*.¹³⁹
- *Tuổi trẻ* [Mláď] – k roku 2018 má více jak 400 000 výtisků/den, redakce v Ho Či Minově městě má problémy s komunistickou stranou. Spravuje ho Svaz Ho Či Minovy komunistické mládeže (*Đoàn Thanh niên tiền phong Hồ Chí Minh*), tudíž spadá pod KSV, ale nastaly situace, kdy redakce odmítla vydání některých politických článků.¹⁴⁰
- *Lao Động* [Práce] – v posledních letech přes 230 000 výtisků/den, redakce sídlí v Hanoji.¹⁴¹

---

¹³⁶ *Bảng giá quảng cáo Báo điện tử Zing.vn* [Cena reklamy v online novinách *Zing.vn*]. In: *Marketingreview.vn* [online] 13.3.2017 [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://marketingreview.vn/bang-gia-quang-cao-zing-vn.html>

¹³⁷ *Bảng giá quảng cáo Báo Nhân Dân* [Cena reklamy v novinách *Nhân Dân*]. In: *Marketingreview.vn* [online] 17.3.2017 [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://marketingreview.vn/bang-gia-quang-cao-zing-vn.html>

¹³⁸ *Bảng giá quảng cáo Báo Giáo Dục* [Cena reklamy v novinách *Giáo Dục*]. In: *Bookingquangcao.com*. [online] [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com.vn/quang-cao-bao-giao-duc-tp-1027.html>

¹³⁹ *Bảng giá quảng cáo Báo Thanh Niên năm 2018* [Cena reklamy v novinách *Thanh Niên* v roce 2018]. In: *Bookingquangcao.com*. [online] [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com/quang-cao/thanh-nien/bang-gia-quang-cao-tren-bao-thanh-nien.html>

¹⁴⁰ *Bảng giá quảng cáo Báo Tuổi trẻ năm 2018* [Cena reklamy v novinách *Tuổi trẻ* v roce 2018]. In: *Bookingquangcao.com*. [online] [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com/quang-cao/tuoi-tre/bang-bao-gia-quang-cao-tren-bao-tuoi-tre.html>

¹⁴¹ *Bảng giá quảng cáo Báo Lao Động* [Cena reklamy v novinách *Lao Động*]. In: *Bookingquangcao.com*. [online] [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com.vn/quang-cao-bao-lao-dong-1111.html>

- *Tiền Phong* [Přední linie] – v posledních letech cca 120 000 výtisků/den, sídlo v Hanoji. Spravuje je Ústřední výbor Ho Či Minovy komunistické mládeže (*Trung ương Đoàn Thanh niên tiền phong Hồ Chí Minh*) a 60 % výtisků je prodáváno v Hanoji.¹⁴²

První tři média jsem si vybrala do své analýzy. Bližší informace k nim jsou v kapitole 4.1 Vybraná média.

---

¹⁴² *Bảng giá quảng cáo Báo Tiền Phong* [Cena reklamy v novinách Tiền Phong]. In: Bookingquangcao.com. [online] [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com.vn/quang-cao-bao-tien-phong-1011.html>

4. ANALÝZA

Ve druhé, analytické části mé práce, budu zkoumat, jak o problému doučování informují tři vybraná vietnamská online média. Tuto kapitolu jsem rozdělila na popis daných médií, metodu výzkumu, samotný výzkum a shrnutí výsledků. Cílem výzkumu je zjistit, jak média o doučování informují a dále potvrdit či vyvrátit hypotézy stanovené u jednotlivých médií.

V současné době jsou ve Vietnamu online média velmi oblíbená. Vedle vysoké sledovanosti byla dalším kritériem dostupnost těchto médií z České republiky, čímž se odlišily od tištěné mediální produkce. Proto jsem se rozhodla ve své analýze zkoumat vietnamská online média, a to tři z nich, které jsou dle mého názoru nejvíce přínosná pro tuto práci. Každé totiž zastupuje jiný druh vydavatele, a to přímo stát, asociaci (sdružení vysokých škol) a v posledním případě korporaci, což ovlivňuje jejich nazírání na problematiku doučování.

4.1 VYBRANÁ MÉDIA

Zing

Toto médium je dostupné na webové adrese <http://news.zing.vn/>. Vydává ho VNG Corporation, což je v současnosti největší společnost, která poskytuje ve Vietnamu informace přes internet. Tato společnost značku Zing založila v roce 2006–2007 jako platformu pro sdílení informací, zábavu a propojování lidí. Úspěšnost produktů VNG Corporation lze ukázat na později vytvořené aplikaci Zalo, která poskytuje sms a volání zdarma. Ta získala rekordních 10 milionů uživatelů za 1,5 roku.¹⁴³ Zing se zaměřuje především na internetové zpravodajství pro mladé. Má jen online formu, od jeho spuštění má 120 milionů zobrazení.¹⁴⁴ Má samostatnou sekci o vzdělávání.

Nhân Dân

Médium je dostupné na webové adrese www.nhandan.com.vn/. Založeno bylo v roce 1951, na internetu existuje od roku 1998. Podle Ministerstva zahraničních věcí ČR je nejvlivnějším médiem ve Vietnamu. Je vydáváno Ústředním výborem Komunistické strany Vietnamu. Nhân Dân má tištěnou formu, jejíž denní náklad je 200 až 220 000 výtisků (v roce 2017), ale

---

¹⁴³ Příspěvatelé na Wikipedii: *Media in Vietnam* [online]. 24. 1. 2018. [cit. 26.2.2018]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Media_of_Vietnam

¹⁴⁴ *Bảng giá quảng cáo Báo điện tử Zing.vn* [Cena reklamy v online novinách Zing.vn]. In: Marketingreview.vn [online] 13.3.2017 [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://marketingreview.vn/bang-gia-quang-cao-zing-vn.html>

i online formu, která se zaměřuje na internetové zpravodajství. Informace o čtenosti online verze nejsou veřejně dostupné. Médium má samostatnou sekci o vzdělávání.

Giáo Dục

Médium je dostupné na webové adrese <http://giaoduc.net.vn/>. Na internetu existuje od roku 2011. Vydává ho Asociace vietnamských univerzit a vysokých škol (*Hiệp hội các Trường đại học, cao đẳng Việt Nam*) a zaměřuje se na zpravodajství o vzdělávání. Má tištěnou i online formu. Denní náklad tištěné formy je okolo 50 000 výtisků, informace o čtenosti online verze nejsou veřejně dostupné. Toto médium je primárně zaměřeno na téma vzdělávání.

4.2 METODA VÝZKUMU

Předtím než jsem začala články vybírat, stanovila jsem si kritéria. Výběr proběhl ve třech fázích. Nejdříve jsem vyhledala všechny články, které splňují tato dvě kritéria:

- vyskytuje se v nich heslo *học thêm* (česky doučování),
- spadají do období stanoveného školního roku (září 2015 až srpen 2016).

Využila jsem funkci vyhledávání na zmíněných stránkách. U Zing a Giáo Dục jsem použila vyhledávání přímo na jejich stránkách. U stránky Nhân Dân však vestavěná funkce vyhledávání hledá pouze v nadpisech článků, proto jsem pro zjištění celkového počtu článků obsahujících heslo *học thêm* využila Google a jeho rozšířené vyhledávání. (Vybrala jsem přesně napsané heslo a vyhledávání omezila na školní rok a stránku nhandan.com.vn.)

Výše uvedená kritéria splnilo celkem 207 článků, a to 105 v Giáo Dục, 49 v Zing a 53 v Nhân Dân.

Ve druhé fázi jsem za účelem zvýšení relevantnosti pro zpřesnění výběru přidala další kritérium:

- doučování je hlavním tématem článku a heslo *học thêm* je uvedeno v nadpisu článku.

Tímto způsobem jsem získala 50 článků. Nejméně jich bylo v médiu Nhân Dân, a to 4, poté 20 v médiu Giáo Dục a nejvíce v Zing, a to 26.

Ve třetí fázi jsem podrobně prostudovala obsah těchto článků a vyřadila dva články z média Zing, jelikož byly z pohledu mé analýzy irelevantní. Konečný počet článků byl tedy 48.

Do výběru se nedostaly články informující o doučování, které v nadpisu měly výraz *day them*. Tento výraz lze přeložit jako doučování, ale z pohledu učitele, a proto jsem jej nezahrnula do výběru.

Tabulka 2 Fáze výběru článků

	1. fáze výběru	2. fáze výběru	3. fáze výběru
Zing	49	26	24
Giáo Dục	105	20	20
Nhân Dân	53	4	4
Celkem	207	50	48

4.3 VÝZKUM

Pro výzkum jsem si podle stanovených kritérií vybrala celkem 50 článků. Po prvotním předběžném prostudování jsem stanovila čtyři zásadní témata, která jsem dále v člancích analyzovala. Pro každé z těchto témat jsem stanovila související hypotézu, kterou na základě výsledku analýzy potvrdím, nebo vyvrátím. V textu jsem tedy hledala, zda článek:

1. je psaný novinářem nebo jen sdílí příspěvek někoho mimo redakci,
  - hypotéza: Články o doučování jsou psány stálými členy redakce.
2. má pozitivní, negativní nebo neutrální pohled na doučování,
  - hypotéza: Existují názorové rozdíly mezi zkoumanými médii.
    - Zing je nejméně ovlivněn oficiálním státním postojem k problematice doučování, publikuje nejvíce neutrálních a negativně konotovaných článků.
    - Giáo Dục je nejvíce zpravodajsky zaměřené médium publikující spíše pozitivní články o doučování.
    - Nhân Dân má nejsilnější vazbu na Komunistickou stranu Vietnamu a publikuje nejvíce neutrálních článků, aby nevyvolávaly diskuzi.
3. viní za současnou situaci doučování vládu nebo učitele,
  - hypotéza: Zkoumaná media neidentifikují konkrétního viníka.
4. navrhuje konkrétní změnu doučování.
  - hypotéza: Všechna zkoumaná média navrhují konkrétní změnu.

V dalších odstavcích nyní uvedu dílčí výsledky analýzy. Každý odstavec popíše výsledky analýzy dle daného tématu.

První téma: Článek je psaný novinářem nebo jen sdílí příspěvek někoho mimo redakci.

Cílem bylo zjistit, zda je článek psaný novinářem nebo jen sdílí příspěvek někoho mimo redakci. Sdílet příspěvek mimo redakci znamená, že článek nepsal redaktor, nýbrž jen zveřejnil článek již napsaný někým jiným, v našem případě nejčastěji učitelem či učitelkou.

Tabulka 3 Shrnutí výsledků prvního tématu

	psáno redaktorem	psáno třetí osobou
Zing	22	2
Giáo Dục	9	11
Nhân Dân	4	0
Celkem	35	13

Mojí hypotézou bylo, že články budou psány stálými členy redakce, a média tak nebudou dávat velký prostor pro sdílení jiných názorů. Celkově články psané redaktory převážily, avšak značný prostor dostaly příspěvky psané učiteli. V Giáo Dục článků psaných třetí osobou bylo o dva více než článků psaných redaktory. Vzhledem k odbornosti a zaměření média na učitele je možné, že jej sleduje více odborníků, kteří mají k tématu co říci. Naopak Nhân Dân publikoval pouze své vlastní texty. Jedním z možných vysvětlení je skutečnost, že Nhân Dân patří k více cenzurovaným médiím a články vytvořené mimo redakci bývají více názorově vyhraněné. Dalším důvodem může být široké zaměření média, které ovlivnilo zveřejnění jen vybraných článků a dalo prostor raději jiným tématům. Hypotéza se potvrdila pouze u média Nhân Dân.

Druhé téma: Článek má pozitivní, negativní nebo neutrální pohled na doučování.

Cílem bylo zjistit celkové ladění článku, zda autor vnímá doučování jako pozitivní fenomén (chce doučování ponechat, případně vylepšit jeho systém), negativní (doučování kritizuje; nejčastěji kritizováno je zatěžování dítěte a finanční náročnost doučování), nebo se k němu staví zcela neutrálně (věcně informuje).

Tabulka 4 Shrnutí výsledků druhého tématu

	pozitivní	negativní	neutrální
Zing	3	8	13
Giáo Dục	5	6	9
Nhân Dân	0	0	4
Celkem	8	14	26

Mojí hypotézou bylo, že existuje různost názorů mezi vybranými médii závisící na jejich postavení, zaměření a vztahu ke komunistické straně. U Zing se hypotéza potvrdila, publikovala nejvíce neutrálních a negativně konotovaných článků. Stejně tak se hypotéza potvrdila i u média Nhân Dân, které zveřejnilo zcela neutrální články a nevyvolávalo diskuze publikováním názorově zabarvených příspěvků. U Giáo Dục se hypotéza potvrdila jen z části, nejčastější byly neutrální články, avšak mezi články s jasně definovaným názorem těsně převážil negativní postoj.

Třetí téma: Článek viní za současnou situaci doučování vládu nebo učitele.

Cílem bylo zjistit, zda autor za současnou situaci viní vládu nebo učitele.

Tabulka 5 Shrnutí výsledků třetího tématu

	Viní vládu	Viní učitele
Zing	0	0
Giáo Dục	2	4
Nhân Dân	0	0
Celkem	2	4

Moje hypotéza, že média neidentifikují konkrétního viníka, se zcela potvrdila v případě dvou médií, Zing a Nhân Dân. V médiu Giáo Dục jsem hypotézu vyvrátila, celkem jsem našla šest článků, ve kterých se autor vyjádřil k tomu, kdo stojí za současnou situací. Z šesti článků, které označovaly viníka, byly čtyři od autora mimo redakci. Zbylé dva byly od dvou odlišných redaktorů. U tohoto média se sice hypotéza nepotvrdila, ale skutečnost, že pouze dva články, ve kterých byl vyjádřen názor na to, kdo je viníkem současné situace, byly psané redaktory, je v souladu s předpokladem, že se tomu tématu redakce primárně nevěnuje. V kombinaci s poukazováním na vládu nebo učitele se objevilo také téma rodič jako viník současné situace doučování.

Čtvrté téma: Článek navrhuje konkrétní změnu doučování.

Cílem bylo zjistit, zda je v článku navrhována změna a případně jaká.

Tabulka 6 Shrnutí výsledků čtvrtého tématu

	změna navrhována	změna nenavrhována
Zing	13	11
Giáo Dục	14	6
Nhân Dân	3	1
Celkem	30	18

Mojí hypotézou bylo, že všechna zkoumaná média navrhují konkrétní změnu systému doučování. Hypotéza se potvrdila jen zčásti. Uváděné změny byly konkrétní (viz jejich příklady níže), avšak ne všechny články obsahovaly návrhy změn – celkově je uvedly necelé dvě třetiny článků. V Zing, ve kterém jsem zkoumala největší počet článků, byla změna navržena v polovině článků (přesněji v 54 % článků). Články, které změny nenavrhovaly, byly zpravodajského charakteru, a informovaly např. o novém zákoně týkajícím se doučování.

Jako navrhované změny bylo uvedeno **vytvoření online banky materiálů**, která by byla dostupná všem studentům a pomáhala jim zdarma a samostatně pochopit a procvičit danou látku. Banka by mohla fungovat na principu videí a psaných materiálů, které by vytvořili odborníci spolu s učiteli.

Další návrh byla **reorganizace a zlepšení či zvýšení kontrol**, které by monitorovaly dodržování zákonů zakazujících doučování např. těm, kteří mají v daný den dopolední i odpolední výuku. Ti, kteří by zákony nedodržovali, by byli následně potrestáni. Změnit by se mělo i **dodržování pravidel**, které v současné době pokulhává. Stále velké množství učitelů doučuje své či jiné studenty, ačkoliv jim to zákon zakazuje. Na dodržování by měla dohlížet mimo jiné i škola samotná.

Změnit by se měla i **informovanost rodičů**, kteří na své dítě vytváří kvůli vynikajícím výsledkům velký tlak. To, kdo a jak by měl rodiče informovat, nebylo v článcích dále rozváděno. Několik článků navrhovalo **zrušení některých přijímacích zkoušek** a celkové **upravení rozvrhu** studentů tak, aby měli i čas na své volnočasové aktivity. Snížením množství vyučovaných hodin by se ale měla **zlepšit kvalita a efektivita výuky**. To bylo i téma další změny. Celkové zlepšení efektivity výuky a doučování, aby studenti opět nebyli zahlceni

informacemi, měli čas na procvičení nově nabytých znalostí a zároveň netrávili celý svůj den učením.

Nejkonkrétnější návrhy změn se objevily v člancích, jejichž autory byli sami učitelé. S tím také souvisí relativně (v poměru) nižší počet článků s návrhem změny v Zing. Toto médium dalo totiž nejmenší prostor příspěvkům od třetích osob, tedy převážně učitelů (viz analýza tématu č. 1 výše).

4.4 SHRnutí VÝSLEDKŮ ANALÝZY

Obecně z výsledků analýzy vyplynulo, že média jsou opatrná ve vyjadřování názorů, které by byly kontroverzní nebo poukazovaly na jasného viníka. Celkově ale byla svobodnější a názorově pestřejší, než jsem ve svých hypotézách předpokládala.

Média často diskuzi podněcovala, což souviselo také s aktuálností tématu – ve zkoumaném období byl v některých částech Vietnamu diskutován či už přímo zaveden zákaz doučování ve školách (viz kapitola 2.5 Postoj státní správy). U článků byla dále otevřena online diskuze, kde čtenáři sdíleli své postoje (u některých článků bylo až 40 komentářů).

Analýza byla přínosná ke zjištění změn v systému doučování, které byly ve člancích navrženy. Některé změny odpovídají nebo se částečně překrývají s těmi, o kterých jsem psala v předchozích kapitolách (online banka předmětů, zlepšení efektivity výuky, dodržování pravidel). Patří mezi ně reorganizace či vytvoření online banky materiálů, díky kterým se budou moci studenti doučovat sami. Autoři článků navrhovali i další opatření, jako jsou zlepšení rozvrhu a vysvětlení rodičům, že své dítě přetěžují přílišným učením.

Z pohledu hodnocení jednotlivých médií lze konstatovat, že mezi nimi byly podstatné rozdíly ve způsobu informování o problematice doučování.

Nejméně o problému doučování informovalo státní médium *Nhân Dân*, které za celou stanovenou dobu vydalo jen čtyři články, to je 6x méně než *Zing*. Navíc byly všechny jeho články zcela neutrální a primárně informovaly o oficiálním stanovisku. Všechny články byly informativní a doučování nehodnotily.

Zing bych hodnotila jako pro čtenáře přínosné médium, které je pravidelně informuje o současných problémech. Tři ze čtyř hypotéz (články jsou psány stálými členy redakce, existují názorové rozdíly mezi zkoumanými médii, média neidentifikují konkrétního viníka) se potvrdily, přičemž ta čtvrtá (média navrhuje konkrétní změnu) zčásti také. Hypotéza, že bude

nejvíce negativní a neutrální se potvrdila, což nám naznačuje, že v otázce problému doučování je Zing.vn otevřenější diskuzi než Nhân Dân.

V médiu Giáo Dục použili přes polovinu článků napsaných někým mimo redakci. Jen dva z těchto článků hodnotily doučování pozitivně. Přístup Giáo Dục byl nejpřínosnější (v souladu s jeho odborným zaměřením), prezentovalo různé názory na doučování, a to prostřednictvím vyváženého počtu článků od redaktorů a osob mimo redakci a také širokému pokrytí názorových úrovní (5 pozitivních článků, 6 negativních a 11 neutrálních). Díky tomu si lze udělat obecný přehled o současné situaci.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se zabývala problematikou doučování ve Vietnamu s cílem zjistit, jakým způsobem vybraná online média píšou o této problematice. Abych se mohla touto otázkou seriózně zabývat, podívala jsem se i na celkový vzdělávací systém, fenomén doučování a mediální situaci ve Vietnamu.

Doučování je přínosné, ale má i svá úskalí. V České republice je vnímáno vcelku pozitivně, ale ve Vietnamu je provázeno řadou negativních aspektů. Ve Vietnamu je natolik rozšířeno, že téměř každý student na doučování dochází. Stal se tak z něj téměř doplňkový vzdělávací systém. Touto problematikou se zabývají jak odborníci a veřejnost ve Vietnamu, tak několik akademiků mimo Vietnam. V České republice se problémem doučování ve Vietnamu zabývám jako první.

Práci jsem rozdělila do dvou částí. První je popisná a skládá se ze tří kapitol zabývajících se postupně systémem vzdělávání ve Vietnamu, doučováním a mediální situací. Druhou částí je obsahová analýza vybraných online médií.

První kapitola práce se zabývá vietnamským školstvím. Popisuje historický vývoj, současnou organizaci vietnamského školství a strukturu výuky a definuje nejdůležitější problémy školství. Vietnamské školství se vyvíjelo v závislosti na daném období podle čínského, francouzského a sovětského vzoru. Zásadní vliv na současnou podobu vzdělávání měly ekonomické a společenské reformy *Đổi mới*, které začaly v roce 1986. S postupným zlepšováním ekonomické situace ve Vietnamu se začal zvyšovat počet škol a vzrostla všeobecná vzdělanost. Vietnam se zavázal ke zlepšování úrovně vzdělávání také v rámci mezinárodních struktur, jako je např. OSN. Nadále však přetrvává vliv komunistické ideologie.

Ve Vietnamu se na správě vzdělávacího systému podílejí dvě ministerstva. Obecné školy spravuje Ministerstvo školství a výchovy (*Sở Giáo dục và Đào tạo*) a odborné školy spravuje Ministerstvo práce, sociálních věcí a válečných veteránů (*Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội*). Většina škol ve Vietnamu, čtyři pětiny, je veřejných. Roste však i počet soukromých škol. V současné době je školní výuka velmi náročná, spolu s přípravou a doučováním zabírá školákům velkou část jejich času.

Právě časová náročnost učení je jedním ze čtyř nejvíce diskutovaných problémů. Dalšími jsou finanční náročnost vzdělání a nekvalitní vzdělávání učitelů. Zejména finanční a časová náročnost studia se podílí na problému čtvrtém, kterým je doučování. Tento problém je rozebírán v samostatné kapitole.

Druhá kapitola se zabývá konkrétním problémem, a to doučováním. Uvádím v ní definici doučování, důvody k němu vedoucí, rozsah a organizaci doučování a postoj státní správy k tomuto problému.

Doučování definuji jako oficiálně nepovinné vyučování mimo rámec osnov, které dodává studentům chybějící informace či jinak doplňuje a rozvíjí jejich znalosti. Má svá pozitiva, jako získání potřebných znalostí (což by mělo být primárním cílem doučování), poskytnutí volnočasové aktivity či výdělek velkému počtu lidí, i negativa, jako zvětšující se korupce či snížení kvality výuky ve školách. Žáky k doučování vede především udržení kroku se třídou, zlepšení znalostí a úspěch u zkoušek, neporozumění látce v hodině.

Třetí kapitola krátce popisuje vietnamská média, z pohledu historie a současnosti, a také uvádí nejčtenější vietnamská média. Ve světovém žebříčku svobody tisku (World Press Freedom Index) je Vietnam stavěn až na poslední příčky. Média jsou cenzurována Komunistickou stranou Vietnamu, která trestá, pro stranu nepohodlné, autory. Mezi nejčtenější internetová média patří i tři, které jsem v práci analyzovala, a to *Zing*, *Giáo Dục* a *Nhân Dân*.

Poslední částí práce je kvalitativní obsahová analýza článků věnovaných doučování v těchto vybraných médiích.

Na základě tří kritérií pro výběr (ve článku se muselo vyskytovat heslo *học thêm* (česky doučování), které bylo hlavním tématem článku a zároveň se objevovalo v jeho nadpisu, a zároveň musel článek spadat do období školního roku 2015/2016) a kontroly relevance jsem vybrala 48 článků. Čtyři v médiu *Nhân Dân*, dvacet v médiu *Giáo Dục* a dvacet šest v médiu *Zing*. V těchto článcích jsem dále zkoumala čtyři témata, ke kterým jsem si stanovila hypotézy. Čtyři témata zkoumají, zda (1) je článek psaný novinářem nebo jen sdílí příspěvek někoho mimo redakci, (2) má pozitivní, negativní nebo neutrální pohled na doučování, (3) viní za současnou situaci doučování vládu nebo učitele a (4) navrhuje konkrétní změnu doučování.

Z výsledků analýzy jsem zjistila, že média ve Vietnamu o problému doučování píšou a lze najít potřebné zprávy o daném problému. Velmi opatrně vyjadřují kontroverzní názory, avšak všechna zkoumaná média byla názorově svobodnější, než jsem předpokládala ve svých hypotézách. Potvrdilo se, že státní médium *Nhân Dân* o doučování informuje velmi málo. Médium *Giáo Dục* informuje o problému nejlépe, vydalo články pokrývající celou škálu názorů a také hodně sdílelo názory učitelů a učitelek. Analýza byla také přínosná ke zjištění změn v systému doučování, které byly ve článcích navrženy.

Problematika doučování je ve Vietnamu citlivé téma, jelikož přímá kritika doučování se dá vnímat jako kritizování samotné Komunistické strany Vietnamu.

Tato práce vytvořila základ pro další průzkum v této oblasti, a to jak rozšířením zkoumaného vzorku médií, tak časového záběru práce. To by umožnilo sledovat změny v této oblasti, a to jak na legislativní úrovni, tak ve způsobu informování o problematice doučování médií. Nejzajímavější částí by bylo zaměřit se na navrhované změny a zjistit, jestli změny, které byly navrhovány, jsou přenášeny do praxe.

LITERATURA

PRAMENY

DANG, Hai-Anh H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*. [online]. World Bank Policy Research working paper no. 6618, 2013. [cit. 9.1.2017]. Dostupné z:

<http://documents.worldbank.org/curated/en/241061468328828236/pdf/WPS6618.pdf>

Zákon č.56-LCT/HDNN8 O univerzalizaci základního vzdělání. 12.8.1991. In: Ústava vietnamské socialistické republiky [online]. [cit. 5.3.2017]. Dostupné z: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-duc/Luat-Pho-cap-giao-duc-tieu-hoc-1991-56-LCT-HDNN8-38065.aspx>

Zákon č. 38/2005/QH11 Zákon o vzdělávání. 14.6.2005. In: Ústava vietnamské socialistické republiky [online]. [cit. 5.3.2017]. Článek 4. Dostupné z: http://www.moj.gov.vn/vbpq/lists/vn%20bn%20php%20lut/view_detail.aspx?itemid=18148

Vietnam: *Směrnice o doučování*. In: Oběžník č. 17/2012/TT-BGDĐT ze dne 16. května 2012. Dostupné z: <https://thuvienphapluat.vn/archive/Thong-tu-17-2012-TT-BGDĐT-day-hoc-them-vb139414.aspx>

Vietnam: *Směrnice o doučování*. In: Oběžník č. 58/2011/TT-BGDĐT ze dne 12. prosince 2011. Dostupné z: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Giao-duc/Thong-tu-58-2011-TT-BGDĐT-Quy-che-danh-gia-xep-loai-hoc-sinh-trung-hoc-co-so-133268.aspx>

Vietnamská socialistická republika. *Ústava vietnamské socialistické republiky*. 1992, ročník 2001.

Vietnamský statistický úřad: *Tab. Number of teachers and pupils of general education*. In: Vietnamský statistický úřad [online]. [cit. 5.6.2017] Dostupné z: <https://www.gso.gov.vn/SLTKE/pxweb/en/10.%20Education/-/E10.06.px/?rxid=5a7f4db4-634a-4023-a3dd-c018a7cf951d>

SEKUNDÁRNÍ LITERATURA

ČERNÍK, Jan, Jiří KOCOUREK a Eva PECHOVÁ: *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Jinočany: H & H, 2006.

HLAVATÁ, Lucie, IČO Ján a STRAŠÁKOVÁ, Mária: *Dějiny Vietnamu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008.

LONDON, Jonathan D.: *Education in Vietnam*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 2011.

LUCIUS, Casey: *Vietnam's political process: how education shapes political decision-making*. London: Routledge, 2009.

MARR, David G.: *Vietnamese Tradition on Trial, 1920-1945*. Berkeley: University of California Press, 1984.

ZHAO, Yong, et al.: *Handbook of Asian education: a cultural perspective*. New York: Routledge, 2011.

Zkouškový systém na Dálném východě: soubor studií pracovní skupiny „Náboženské směry v Asii“. Praha: Česká orientalistická společnost, 2002.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Average Salary. In: Vietnamonline.com [online]. [cit. 7.3.2018]. Dostupné z: <https://www.vietnamonline.com/az/average-salary.html>

Bảng giá học phí gia sư dạy kèm [Ceník lektorů]. In Giasuongmattrooi.com. [online]. [cit. 26.2.2018]. Dostupné z: <https://giasuongmattrooi.com/>

Bảng giá quảng cáo Báo Giáo Dục [Cena reklamy v novinách Giáo Dục]. In: Bookingquangcao.com. [online] [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com.vn/quang-cao-bao-giao-duc-tp-1027.html>

Bảng giá quảng cáo Báo Lao Động [Cena reklamy v novinách Lao Động]. In: Bookingquangcao.com. [online]. [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com.vn/quang-cao-bao-lao-dong-1111.html>

Bảng giá quảng cáo Báo Nhân Dân [Cena reklamy v novinách Nhân Dân]. In: Marketingreview.vn [online] 17.3.2017 [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://marketingreview.vn/bang-gia-quang-cao-zing-vn.html>

Bảng giá quảng cáo Báo Thanh Niên năm 2018 [Cena reklamy v novinách Thanh Niên v roce 2018]. In: Bookingquangcao.com. [online]. [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com/quang-cao/thanh-nien/bang-gia-quang-cao-tren-bao-thanh-nien.html>

Bảng giá quảng cáo Báo Tiền Phong [Cena reklamy v novinách Tiền Phong]. In: Bookingquangcao.com. [online]. [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com.vn/quang-cao-bao-tien-phong-1011.html>

Bảng giá quảng cáo Báo Tuổi trẻ năm 2018 [Cena reklamy v novinách Tuổi trẻ v roce 2018]. In: Bookingquangcao.com. [online]. [cit. 6.3.2018]. Dostupné z: <http://bookingquangcao.com/quang-cao/tuoi-tre/bang-bao-gia-quang-cao-tren-bao-tuoi-tre.html>

BBC News: *Vietnam profile – Media*. [online]. 2017 [cit. 1.9.2017]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-16567840>

BBG Research Series: *Media use in Vietnam 2013*. [online]. Washington, 2013. [cit. 25.6.2017]. Dostupné z: <https://www.bbg.gov/wp-content/media/2013/12/Vietnam-research-brief-final1.pdf>

Bộ Giáo dục đề xuất điều chỉnh cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân [Ministerstvo školství navrhuje úpravu struktury národního vzdělávacího systému]. In: Dantri.com.vn. [online]. 8.1.2016. [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <http://dantri.com.vn/giao-duc-khuyen-hoc/bo-giao-duc-de-xuat-dieu-chinh-co-cau-he-thong-giao-duc-quoc-dan-20160107222837328.htm>

BRAY, Mark a Chad, LYKINS: *Shadow education: private supplementary tutoring and its implications for policy makers in Asia* [online]. Philippines, 2012, [cit. 25.3.2017]. str. 5. Dostupné z: https://www.pedocs.de/volltexte/2014/8849/pdf/JERO_2014_1_Rezension_Kim_Bray_Lykins_Shadow_education.pdf

Education for All Movement. In: Unesco.org. [online]. [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://www.unesco.org/new/en/education/themes/leading-the-international-agenda/education-for-all/>

FREDRIKSEN, Birger a Jee-Peng TAN, ed.: *An African exploration of the East Asian education experience* [online]. Washington, D.C.: World Bank, 2008. [cit. 5.2.2017].

Dostupné z:

<https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/6424/439670PUB0Box310only109780821373712.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

GLEWWE, Paul a Harry Anthony, PATRINOS: *The role of the private sector in education in Vietnam: evidence from the Vietnam Living Standards Survey* [online].

Washington: World Bank, 1998. [cit. 5.2.2017]. Dostupné z:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0305750X99000273>

Hệ thống giáo dục Việt Nam [Vietnamský vzdělávací systém]. In: Taiwan Education Center in Ho Chi Minh City [online]. [cit. 10.5.2017]. Dostupné z:

<http://ncnuoia.wixsite.com/vietnam/vietnam-edusystem>

Học thêm từ...4 tuổi [Doučování od...4 let]. In: Tuoitre.vn. [online]. 9.7.2015 [cit. 6.7.2017]. Dostupné z: <http://tuoitre.vn/tin/giao-duc/20150709/hoc-them-tu-4-tuoi/774693.html>

JONES, Nicola, Minna LYYTIKAINEN, NGUYEN Thi Thanh Thuy, PHAM Thi Lan: *Education for All in Vietnam: High Enrolment, but Problems of Quality Remain* [online].

Young Lives Policy Brief 4. Oxford: Young Lives, 2007. [cit. 26.3.2017]. Dostupné z:

https://www.researchgate.net/publication/46432023_Education_For_All_in_Vietnam_high_enrolment_but_problems_of_quality_remain

KEMP, Simon: *Digital in 2017: Southeast Asia. A study of internet, social media, and mobile use throughout the region* [online]. 2017. [cit. 5.4.2018]. Dostupné z:

<https://www.slideshare.net/wearesocialsg/digital-in-2017-southeast-asia>

MARR, David G.: *Mass Media in Vietnam* [online]. Canberra: Department of Political and Social Change, Research School of Pacific and Asian Studies, Australian National University, 1998. [cit. 20.3.2017]. Dostupné z:

http://pacificinstitute.anu.edu.au/sites/default/files/resources-links/PSC_25.pdf

NGUYEN, Chi Thanh: *Training High Qualified Teachers in Vietnam: Challenges and Policy Issues*. [online]. [cit. 5.3.2018]. Dostupné z: <http://home.hiroshima-u.ac.jp/cice/wp-content/uploads/2014/03/4-2-16.pdf>

Ông cục thông kê: *Kết quả điều tra*. [Vietnamský statistický úřad: Výsledky šetření.] In: Vietnamský statistický úřad [online]. [cit. 4.5.2017] Dostupné z: http://www.gso.gov.vn/default_en.aspx?tabid=474&idmid=3&ItemID=12710

OSN: *The Millenium Development Goals* [online]. [cit. 5.3.2017] Dostupné z: <http://www.un.org/en/mdg/summit2010/pdf/List%20of%20MDGs%20English.pdf>

PECHOVÁ, Eva: *Počátky vietnamské žurnalistiky, zrod moderní vietnamské literatury* [online]. 2004. [cit. 2.9.2017]. Dostupné z:

<http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2004102501>

Prispěvatelé na Wikipedii: *Media in Vietnam* [online]. 24. 1. 2018. [cit. 26.2.2018]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Media_of_Vietnam

Reporters without borders: *2017 World Press Freedom Index*. [online]. 2017. [cit. 1.2.2018]. Dostupné z: <https://rsf.org/en/ranking#>

School life in Vietnam. In: Factsanddetails.com. [online]. [cit. 12.5.2017]. Dostupné z: http://factsanddetails.com/southeast-asia/Vietnam/sub5_9f/entry-3458.html

Thủ tướng phê duyệt khung cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân [Předseda vlády schválil rámeček národního vzdělávacího systému]. In: Vnexpress.net [online]. 4.11.2016 [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://vnexpress.net/tin-tuc/giao-duc/thu-tuong-phe-duyet-khung-co-cau-he-thong-giao-duc-quoc-dan-3494384.html>

Tóm lược Lịch sử phát triển Giáo dục và Đào tạo Việt Nam [Stručné shrnutí historie rozvoje vietnamské školství a výchovy]. In: Moet.gov.vn. [online]. 2016. [cit. 24.6.2017] <http://www.moet.gov.vn/gioi-thieu/lich-su-phat-trien/Pages/default.aspx?ItemID=4089>

Tổng số tiết học của từng cấp học trong chương trình giáo dục phổ thông mới. [Celkový počet vyučovacích hodin na každém stupni školy v novém obecném vzdělávacím programu.]. In: Giaoduc.net.vn [online] 14.4.2017 [cit. 5.5.2018]. Dostupné z: <http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Tong-so-tiet-hoc-cua-tung-cap-hoc-trong-chuong-trinh-giao-duc-pho-thong-moi-post175801.gd>

UNESCO: *Viet Nam national education for All 2015 review* [online]. Hanoi, 2014. [cit. 5.7.2017] z: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002327/232770e.pdf>

UNESCO: *World Data on Education VII* [online]. 2011. [cit. 28.2.2017]. Dostupné z: http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdf-versions/Viet_Nam.pdf

Vienam merges high school graduation and university entrance exam. In: Tuoitrenews.vn. [online]. 11.9.2014. [cit. 10.5.2017]. Dostupné z: <http://tuoitrenews.vn/education/22346/vietnam-merges-high-school-graduation-and-university-entrance-exams>

Vietnam: Where free education isn't so free. In: Aljazeera.com. [online]. [cit. 8.8.2017]. Dostupné z: <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/04/2013441131475898.html>

Virginija BUDIENE, Iveta SILOVA, BRAY Mark, ed.: *Education in hidden markeplace: Monitoring of Private Tutoring* [online]. Budapest, Education Support program (ESP) of the Open Society Institute, 2006. [cit. 3.1.2017]. Dostupné z: https://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/hidden_20070216.pdf

VU, Hoanh Linh: *An Overview of Access To and Inequality in the Eduaction System of Viet Nam* [online]. Asia Pacific Development Journal. Vol. 19, no. 1, str. 37-62, 2012. [cit. 30.1.2017]. Dostupné z: <http://www.unescap.org/sites/default/files/chap-2-VuHoangLinh.pdf>

World Bank: *Education in Vietnam: Development history, challenges and solutions* [online]. 2010. [cit. 26.3.2017]. Dostupné z: http://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/278200-1121703274255/1439264-1153425508901/Education_Vietnam_Development.pdf

OBRAZOVÝ MATERIÁL

Obr. 1 a 2: z vlastních zdrojů.

Obr. 3: NGQC, Theo Bao. In: Eva.vn [online]. 29.9.2016 [cit. 2.3.2018]. Dostupný na: <https://eva.vn/thoi-trang/ntk-duc-hung-ta-hoa-khi-con-gai-bi-cuon-ta-ao-dai-dong-phuc-vao-banh-xe-c36a283228.html>

GRAFY A SCHÉMATA

Schéma 1: *Bộ Giáo dục đề xuất điều chỉnh cơ cấu hệ thống giáo dục quốc dân* [Ministerstvo školství navrhuje úpravu struktury národního vzdělávacího systému]. In: Dantri.com.vn. [online]. 8.1.2016. [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <http://dantri.com.vn/giao-duc-khuyen-hoc/bo-giao-duc-de-xuat-dieu-chinh-co-cau-he-thong-giao-duc-quoc-dan-20160107222837328.htm>

Graf 1: DANG, Hai-Anh H.: *Private Tutoring in Vietnam: A Review of Current Issues and Its Major Correlates*. 2013.

TABULKY

Tabulka 1: z vlastních zdrojů

Tabulka 2: z vlastních zdrojů

Tabulka 3: z vlastních zdrojů

Tabulka 4: z vlastních zdrojů

Tabulka 5: z vlastních zdrojů

Tabulka 6: z vlastních zdrojů

PŘÍLOHY

SEZNAM ANALYZOVANÝCH ČLÁNKŮ

ZING

Nỗi khổ học thêm và chuyện lách thông tư (Obtíže doučování a obcházení oběžníků)

(<https://news.zing.vn/noi-kho-hoc-them-va-chuyen-lach-thong-tu-post579119.html>)

Vì sao con tôi phải học thêm? (Proč se mé dítě musí doučovat?)

(<https://news.zing.vn/vi-sao-con-toi-phai-hoc-them-post585559.html>)

Học sinh lớp 1 'bầm dập' vì học thêm (Žák 1. třídy je „zničený“ kvůli doučování)

(https://news.zing.vn/hoc-sinh-lop-1-bam-dap-vi-hoc-them-post586117.html?utm_source=zalo&utm_medium=zalormsg&utm_campaign=zingdesktop)

Day thêm học thêm - sóng ngầm chờ qua đợt kiểm tra (Doučování – být zavřený doma dokud neskončí zkoušky)

(<https://news.zing.vn/day-them-hoc-them-song-ngam-cho-qua-dot-kiem-tra-post590400.html>)

Quan niệm 'không học thêm là không thể giỏi được' (Představa „nemít doučování znamená nemoci uspět“)

(<https://news.zing.vn/quan-niem-khong-hoc-them-la-khong-the-gioi-duoc-post593679.html>)

Học thêm tại cơ sở 'chui', trò sẽ bị xem xét hạnh kiểm (Tajné doučování na nižším stupni středních školu bude prozkoumáno)

(<https://news.zing.vn/hoc-them-tai-co-so-chui-tro-se-bi-xem-xet-hanh-kiem-post594022.html>)

'Phụ huynh không tự nhiên đặt chuyện cô ép học thêm' („Rodiče studentů si sami problém s doučováním nevymysleli“)

(<https://news.zing.vn/phu-huynh-khong-tu-nhien-dat-chuyen-co-ep-hoc-them-post594241.html>)

Học thêm ở nơi dạy 'chui' sẽ bị kỷ luật? (Doučování na „tajných“ místech bude trestáno?)

(<https://news.zing.vn/hoc-them-o-noi-day-chui-se-bi-ky-luat-post596479.html>)

Học thêm theo tổ hợp môn để định hướng thi cử? (Doučování kombinace předmětů jen k přípravě na zkoušky?)

(<https://news.zing.vn/hoc-them-theo-to-hop-mon-de-dinh-huong-thi-cu-post597215.html>)

'Phụ huynh đừng cho con học thêm theo phong trào' („Rodiče z principu nedovolí dítěti doučovat se“)

(<https://news.zing.vn/phu-huynh-dung-cho-con-hoc-them-theo-phong-trao-post598303.html>)

Người mẹ quyết không cho con học thêm (Matka odmítá dát své dítě na doučování)

(<https://news.zing.vn/nguoi-me-quyet-khong-cho-con-hoc-them-post599213.html>)

Bến Tre: Vẫn còn vi phạm quy định về dạy học thêm (Provincie Bến Tre: Stále porušuje předpisy pro doučování)

(<https://news.zing.vn/ben-tre-van-con-vi-pham-quy-dinh-ve-day-hoc-them-post627958.html>)

Bí thư Thăng: Dân nhắn tin kêu chuyện dạy thêm, học thêm (Tajemník Thăng: Lid diskutuje o doučování)

(<https://news.zing.vn/bi-thu-thang-dan-nhan-tin-keu-chuyen-day-them-hoc-them-post651298.html>)

TP HCM chấn chỉnh tình trạng dạy, học thêm (Ho Āi Minovo město reorganizuje doučování)

(<https://news.zing.vn/tp-hcm-chan-chinh-tinh-trang-day-hoc-them-post655288.html>)

Bí thư Đinh La Thăng chỉ đạo tuyệt đối không dạy, học thêm (Tajemník Đinh La Thăng prosazuje zrušení doučování)

(<https://news.zing.vn/bi-thu-dinh-la-thang-chi-dao-tuyet-doi-khong-day-hoc-them-post655687.html>)

'Chưa tăng lương giáo viên khó cấm dạy, học thêm' („Dokud se nezvýší platy učitelů, těžko se zakáže doučování“)

(<https://news.zing.vn/chua-tang-luong-giao-vien-kho-cam-day-hoc-them-post655861.html>)

Trường học ở Sài Gòn trả lại tiền học thêm (Škola v Ho Āi Minově městě vrací peníze za doučování)

(<https://news.zing.vn/truong-hoc-o-sai-gon-tra-lai-tien-hoc-them-post656429.html>)

'Nhiều phụ huynh hỏi tôi tại sao trả tiền học thêm' („Mnoho rodičů se mě ptá, proč musí platit za doučování“)

(<https://news.zing.vn/nhieu-phu-huynh-hoi-toi-tai-sao-tra-tien-hoc-them-post656610.html>)

'Tôi đã không học thêm mà đổ công lập' („Vzepřel jsem se systému doučování a stejně jsem se dostal na veřejnou školu“)

<https://news.zing.vn/toi-do-khong-hoc-them-ma-do-cong-lap-post657052.html>)

Dạy thêm, học thêm: Những con số 'biết nói' (Doučování: některá výmluvná čísla)

<https://news.zing.vn/day-them-hoc-them-nhung-con-so-biet-noi-post658028.html>)

TP HCM chỉ đạo cấm dạy, học thêm từ năm học tới (Ho Āi Minovo město od nového školního roku zakazuje doučování)

<https://news.zing.vn/tp-hcm-chi-dao-cam-day-hoc-them-tu-nam-hoc-toi-post662068.html>)

Thêm trường trả lại tiền học thêm ở TP HCM (V Ho Āi Minově městě vrací další škola svým studentům peníze za doučování)

<https://news.zing.vn/them-truong-tra-lai-tien-hoc-them-o-tp-hcm-post663257.html>)

Rối vì 'lệnh' cấm dạy thêm, học thêm (Zmatek kvůli zákazu doučování)

<https://news.zing.vn/roi-vi-lenh-cam-day-them-hoc-them-post671584.html>)

Ông Đinh Thế Huynh: Tự nguyện học thêm thì không thể cấm (Pan Ānh Thế Huynh: dobrovolné doučování nelze zakázat)

<https://news.zing.vn/ong-dinh-the-huynh-tu-nguyen-hoc-them-thi-khong-the-cam-post678180.html>)

NHÂN DÂN

Bộ GD-ĐT yêu cầu xử lý nghiêm việc dạy thêm, học thêm trái quy định (Ministerstvo školství a výchovy požaduje přísné zacházení ve věci ilegálního doučování)

<http://www.nhandan.com.vn/giaoduc/tin-tuc/item/30023502-bo-gd-dt-yeu-cau-xu-ly-nghiem-viec-day-them-hoc-them-trai-quy-dinh.html>)

Vẫn chưa hết học thêm, dạy thêm (Doučování stále ještě nekončí)

<http://www.nhandan.com.vn/tphcm/dan-biet-dan-ban/item/30318602-van-chua-het-hoc-them-day-them.html>)

Cần có lộ trình trong việc cấm dạy thêm, học thêm (K zákazu doučování je potřeba itinerář)

<http://www.nhandan.com.vn/giaoduc/dien-dan/item/30549302-can-co-lo-trinh-trong-viec-cam-day-them-hoc-them.html>)

Rà soát hoạt động dạy thêm, học thêm tại các trường học (Kontrola doučovacích aktivit ve školách) (<http://www.nhandan.com.vn/vanhua/nghe-doc-xem/item/27488202-ra-soat-hoat-dong-day-them-hoc-them-tai-cac-truong-hoc.html>)

GIÁO DỤC

Đạy thêm, học thêm khiến nhiều quyền của trẻ em bị tước đoạt (Doučování zbavuje děti mnoha jejich práv)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Day-them-hoc-them-khien-nhieu-quyen-cua-tre-em-bi-tuoc-doat-post170487.gd>)

“Trường lớp ở TP.Hồ Chí Minh luôn đầy đủ, nên không cần phải đi học thêm” (Třída jedné školy v Ho Či Minově městě vyučuje dostatečně, a tak není třeba doučování)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Truong-lop-o-TPHo-Chi-Minh-luon-day-du-nen-khong-can-phai-di-hoc-them-post170351.gd>)

Ngân hàng đề - một cách để giảm tiêu cực từ dạy thêm, học thêm (Banky doporučují způsoby ke snížení negativ plynoucích z doučování)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Ngan-hang-de--mot-cach-de-giam-tieu-cuc-tu-day-them-hoc-them-post170044.gd>)

Đạy thêm và học thêm đã cướp đi những ngày tháng hè vui chơi của học sinh (Doučování ukradlo studentům veselé letní dny)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Day-them-va-hoc-them-da-cuop-di-nhung-ngay-thang-he-vui-choi-cua-hoc-sinh-post170052.gd>)

Thầy Nguyễn Cao nêu rõ 4 nguyên nhân gây ngộ nhận học thêm là nhu cầu cần thiết (Pan učitel Nguyễn Cao uvedl 4 jasné důvody, které způsobují mylnou představu, že je doučování potřebné)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Thay-Nguyen-Cao-neu-ro-4-nguyen-nhan-gay-ngo-nhan-hoc-them-la-nhu-cau-can-thiet-post169949.gd>)

Phó Thủ tướng: “Nếu học 2 buổi/ngày thì học thêm, dạy thêm sẽ giảm” (Místopředseda vlády: „Pokud je dopolední i odpolední výuka, tak se počet doučování sníží)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Pho-Thu-tuong-Neu-hoc-2-buoi-ngay-thi-hoc-them-day-them-se-giam-post169956.gd>)

Gánh nặng của học thêm đâu chỉ là tốn kém thời gian và tiền bạc! (Doučování bere nejen čas, ale i peníze)

(<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Ganh-nang-cua-hoc-them-dau-chi-la-ton-kem-thoi-gian-va-tien-bac-post169720.gd>)

Thầy giáo tổ thêm “chiêu” bắt học trò đi học thêm ở các trường phổ thông (Učitel na vyšším stupni středních škol „tlačí“ na žáky, aby šli na doučování)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Thay-giao-to-them-chieu-bat-hoc-tro-di-hoc-them-o-cac-truong-pho-thong-post169636.gd>

"Là cô giáo, tôi cũng chóng mặt vì con phải chạy sô học thêm" („Jako učitelka jsem také vyděšena, že se děti musí běhat po doučování“)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/La-co-giao-toi-cung-chong-mat-vi-con-phai-chay-so-hoc-them-post169710.gd>

Cô giáo liệt kê những “độc chiêu” ép học sinh đi học thêm (Učitelka vyjmenovává některé „způsoby“, kterými donutí žáky chodit na doučování)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Co-giao-liet-ke-nhung-doc-chieu-ep-hoc-sinh-di-hoc-them-post169631.gd>

Những chiêu lách luật để tổ chức dạy thêm, học thêm ở Phú Thọ (V provincii Phú Thọ se vyhýbají zákonům, aby mohli doučovat)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Nhung-chieu-lach-luat-de-to-chuc-day-them-hoc-them-o-Phu-Tho-post169629.gd>

Trường trung học Trần Phú ngang nhiên tổ chức học thêm cho lớp ôn tập hè (Střední škola Trần Phú bezohledně organizuje letní doučování)

<http://giaoduc.net.vn/Ban-doc/Truong-trung-hoc-Tran-Phu-ngang-nhien-to-chuc-hoc-them-cho-lop-on-tap-he-post169422.gd>

Làm được những điều này, không cần cấm thì dạy thêm học thêm cũng sẽ giảm (Pokud budete dělat tyto věci, nebude třeba zrušit doučování a počet doučování se sníží)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Lam-duoc-nhung-dieu-nay-khong-can-cam-thi-day-them-hoc-them-cung-se-giam-post169298.gd>

Trường Thanh Đa trả lại tiền học thêm của học sinh (Škola Thanh Đa vrací žákovi peníze za doučování)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Truong-Thanh-Da-tra-lai-tien-hoc-them-cua-hoc-sinh-post169127.gd>

Đã đến lúc Bộ Giáo dục cần có nghiên cứu nghiêm túc về dạy thêm, học thêm (Nastala chvíle, kdy ministerstvo školství potřebuje vážně prozkoumat doučování)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Da-den-luc-Bo-Giao-duc-can-co-nghien-cuu-nghiem-tuc-ve-day-them-hoc-them-post168941.gd>

Nếu học sinh không học thêm sẽ khó có kết quả học tập khả quan (Pokud nemá žák doučování, bude mít problémy se získáním dobrých výsledků ve škole)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Neu-hoc-sinh-khong-hoc-them-se-kho-co-ket-qua-hoc-tap-kha-quan-post168782.gd>

Trường học đầu tiên trả lại tiền học thêm hè cho học sinh (První škola vrací studentům peníze za letní doučování)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Truong-hoc-dau-tien-tra-lai-tien-hoc-them-he-cho-hoc-sinh-post168581.gd>

TP.Hồ Chí Minh yêu cầu chấm dứt dạy thêm, học thêm tại nhà trường (Ho Ći Minovo město požaduje zrušení doučování ve školách)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/TPHo-Chi-Minh-yeu-cau-cham-dut-day-them-hoc-them-tai-nha-truong-post168409.gd>

Dạy thêm, học thêm, bài toán ngoài khả năng của riêng ngành giáo dục (Doučování matematiky, která převyšuje školní osnovy)

<http://giaoduc.net.vn/Giao-duc-24h/Day-them-hoc-them-bai-toan-ngoai-kha-nang-cua-rieng-nganh-giao-duc-post162709.gd>

OBRAZOVÝ MATERIÁL

Obr. 1 Třída na nižším stupni střední školy ve městě Hạ Long (Trường Trung Học Cơ Sở Trọng Điểm).

Tập thể lớp 7E Trường THCS Trọng Điểm

Obr. 2 Fotka celé třídy nižšího stupně střední školy ve městě Hạ Long (Trường Trung Học Cơ Sở Trọng Điểm).

Obr 3 Školačky v kroji *áo dài* při prvním dni školy.